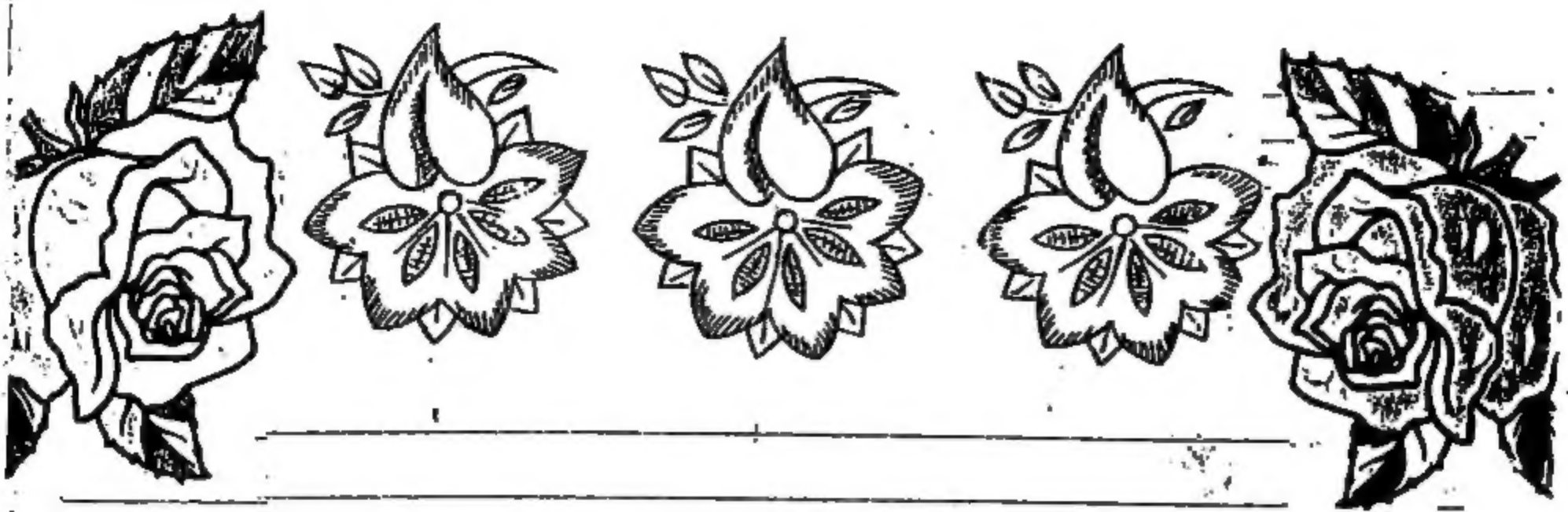

ਸ੍ਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇਦਾ

ਮੀਦੇਸ਼ਦੇਲੁ

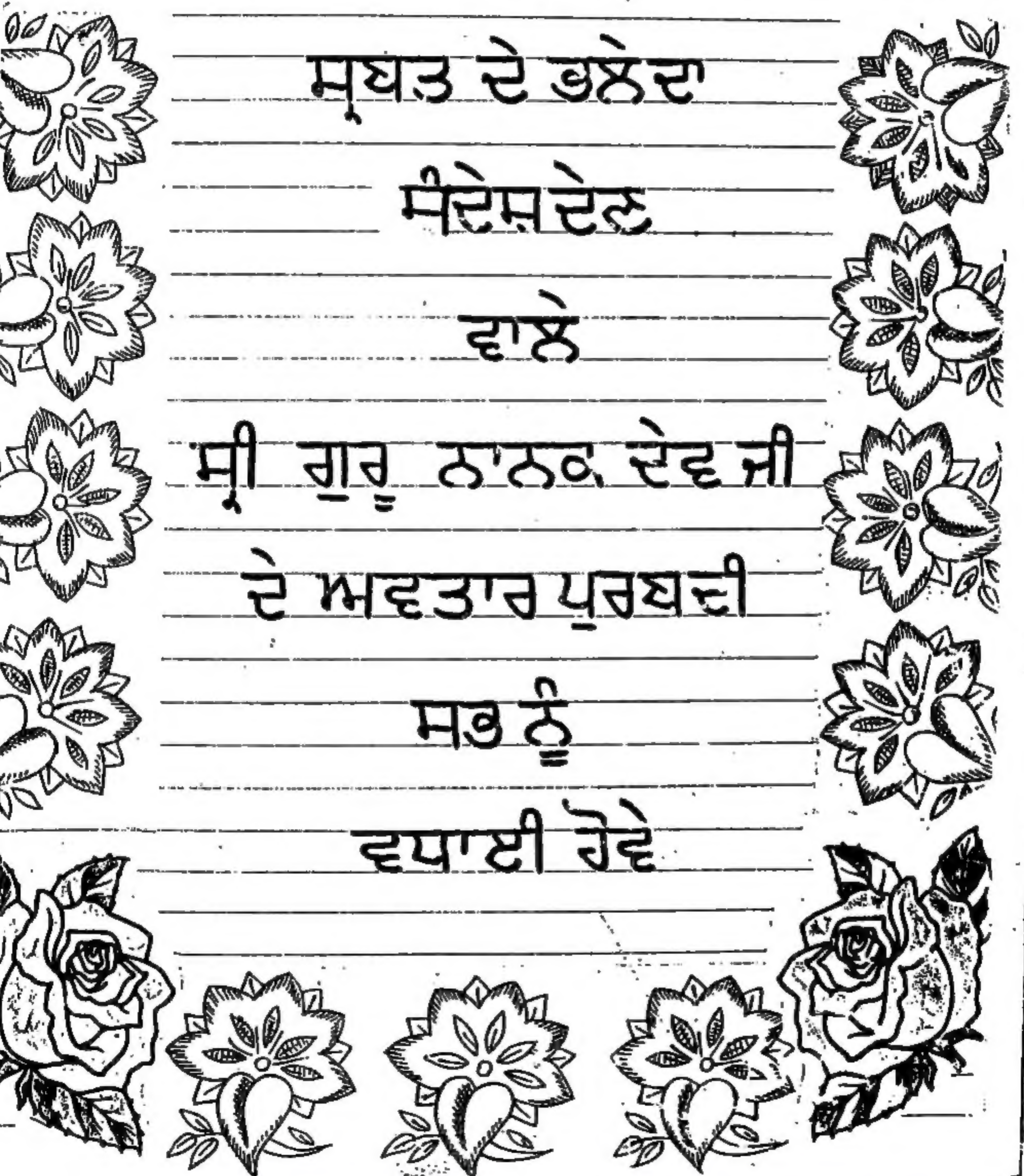
ਵਾਲੇ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਪੁਰਬਦੀ

ਸਭ ਨੂੰ

ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

krishna.singh.chen

ਆਪਿ ਨਗਇਣੁ ਕਲਾ ਧਾਰਿ

ਜਗ ਮਹਿ ਪਰਵਰਿਯਉ

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਆਮਦ ਨਗਇਣ ਸਰੂਪ

ਹੁਮਾਨਾ ਨਿਰੰਜਨਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਰੂਪ

੧੬

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਹਾਇ

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਬਾਜੀਗਰ ਡੰਕ ਬਜਾਈ ਸਭ ਖਲਕ ਤਮਾਸੇ ਆਈ ਬਾਜੀਗਰ ਸਾਂਗ ਸਕੇਲਾ ਅਪਨੇ ਰੰਗ ਰਵੈ ਅਕੇਲਾ

ਮਦਾਰੀ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਖੇਲ ਸਿੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਅਪਣੇ
ਥੈਲੇ ਵਿਚ ਰਖਦਾ ਹੈ । ਤਮਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੰਕ ਵਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਥੈਲੇ ਵਿਚੋਂ ਸਾਮਾਨ ਕੱਢ ਕੇ ਟਿਕਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ਅਪਣੇ ਹੱਥ ਦੀ ਸਫਾਈ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਦ ਦੀ ਓਟ ਨਾਲ ਤਮਾਸਾ ਵਿਖਾ ਕੇ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਥੈਲੇ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲ ਕੇ
ਅਪਣੀ ਗਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਵੀ ਅਪਣਾ ਦਿਲ ਬਹਿਲਾਉਣ
ਲਈ ਅਤੇ ਖੇਡ ਖੇਡਣ ਲਈ ਇਹ ਸਿਸਟੀ ਰਚੀ ਅਪਣੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ
ਜਿਸ ਜਿਸ ਸਮੇਂ, ਜਿਸ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਜੀਵ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਪਣੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਪਣੀ
ਸਾਰੀ ਸਿਸਟੀ ਸੰਕੋਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਆਦਿ ਤੋਂ ਚਲਿਆ
ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਅਪਣੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਸਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਦੋ ਪਾਰਟੀਆਂ
ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਇਕ ਆਸਤਕ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਨਾਸਤਕ । ਆਸਤਕ
ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਗੁਰੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਉਤੇ ਨਿਸ਼ਚਾ ਰਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ
ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ । ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸਨੂੰ ਨਾਸਤਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨ
ਤੇ ਕਿਸੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਰਖਦੀ ਹੈ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰ ਅਤੇ ਅਸੁਰ ਦੇ ਨਾਉਂ ਨਾਲ ਵੀ ਪੁਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ । ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਰਸਮੇ ਰਵਾਜ, ਚਾਲ ਚਲਨ
ਅਤੇ ਗਹਿਣ ਬਹਿਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵੀ ਕੁਝ ਵਖਰੇ ਵਖਰੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ
ਪਿਆਲਾਤ ਦੇ ਨ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ
ਝਗੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਸਿਰਜੇ ਦਾਨੇ ਦੇ ਵਤੇ ਤਿਨ ਅੰਦਰਿ ਬਾਦ ਰਚਾਇਆ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਜਥੇ ਕਿਸੇ ਨ ਕਿਸੇ ਸਕਲ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ
ਹਨ । ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੈਵੀ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪਾਸਾ
ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਸਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰਗਲ

ਸਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

**ਸ੍ਰੀ ਭਵ ਮੰ ਵਿਪਰੀਤ ਮਤ ਭਵੇ ਨਾਰ ਨਰ ਨਹਿ ।
ਦੁਖ ਦੁਖ ਨਿਜ ਦਾਸ ਕੇ ਤਨ ਧਾਰੇ ਭਵ ਮਹਿ ॥**

ਇਸੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

**ਸ਼ੀਨਨ ਕੀ ਰੰਛ ਨਿਮਿਤ ਕਰ ਹੈ ਆਪ ਉਪਾਇ
ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪਾਵਨ ਸਦਾ ਆਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਇ ॥**

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਅਪਣੀ ਇਸ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ 'ਕਾਇਮ ਰਖਦਿਆਂ' ਹੋਇਆਂ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚ ਬਾਵਨ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਦਾਸਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਤੇਏ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦ ਜੀ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਕੇ ਦੋਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਦੁਆਪਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਜੀ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਕੇ ਨਸਤਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਕੰਧ ਨੂੰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸੰਘਾਰਿਆ । ਦੁਆਪਰ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਵਾਰੀ ਆਈ ਕਲਜੁਗ ਦੀ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

**ਸਚਿ ਕਾਲ ਕੂੜ ਵਰਤਿਆ ਕਲਿ ਕਾਲਖ ਬੇਤਾਲ
ਅਥਵਾ ਕਲਜੁਗ ਰਥ ਅਗਨਿ ਕਾ ਕੂੜ ਅਗੇ ਰਥਵਾਹੁ**

ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਅਤਿ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਗਾਓ ਗ੍ਰੰਥ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਮੁਲਕ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੇ ਆਗ ਰਾਜੇ ਅਪਣੇ ਜਾਤੀ ਆਰਾਮ ਵਾਸਤੇ ਅੰਧਾ ਧੁੰਧ ਪਾਪ ਕਮਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਸਾਗੋ ਪਰਜਾ ਵਿਚ ਝੂਠ ਦਾ ਬੋਲ ਬਾਲਾ ਸੀ, ਲੋਕ ਨਾਮ ਰੂਪ ਭ੍ਰਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਾਪ ਕਰਨ ਨੂੰ ਭੁੱਜਦੇ ਸਨ, ਅਧਰਮ ਹੀ ਅਧਰਮ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ

ਧਰਤੀ ਦੀ ਇਸ ਦਰਦਸਾ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਅਪਣੀ ਸਾਜੀ ਹੋਈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਨਿਰਗਲੇ ਤੋਂ ਸਰਗਲ ਸਰਪ ਹੋ ਕੇ, ਰਾਇ ਭਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿਚ,

ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਕਾਨ੍ਹ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਿਹ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੋਭਾ ਵਰਨਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਗਟਿਆ,
 ਮਿਟੀ ਧੁੰਧ ਜਗ ਚਾਨਣ ਹੋਆ ।
 ਜਿਉਂ ਕਰ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਿਆ,
 ਤਾਰੇ ਛਪੇ ਅੰਧੇਰ ਪਲੋਆ ॥

ਅਥਵਾ

ਆਪਿ ਨਰਾਇਣੁ ਕਲਾਧਾਰਿ ਜਗ ਮਹਿ
 ਪਰਵਰਿਯਉ

ਸੰਤ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਲਮਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਾਕਾਰ ਹੋਇ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੂਰ੍ਧ ਦਿ ਖਾਇਆ

ਜਾਮਾ ਪਹਿਣ ਮਨੁਖ ਦਾ, ਖਲਕਤ ਅੰਦਰ ਖਾਲਕ ਆਇਆ

ਅੰਬਰੋ ਫੁਲ ਬ੍ਰਸਾਇਕੈ, ਦੇਉਤਿਆਂ ਨੇ ਸੀਸ ਤੁਕਾਇਆ

ਪਉਣੁ ਪੁਜਾਰੀ ਹੋਇਕੈ, ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ ਚਉਰ ਤੁਲਾਇਆ

ਬ੍ਰਹਮਾ ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਪੜ੍ਹ, ਚਤੁਰਭੁਜ ਕਰੈ ਤਿਲਕ ਚੜ੍ਹਾਇਆ

ਅੰਬਰੋ ਆਪਮਕਾਲ ਸਿਧਾਇਆ

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਬਚਪਣ ਵਿਚ ਹੀ ਅਪਣੇ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਕੋਤਕ ਖੇਡਕੇ ਤਲਵੰਡੀ

ਦੇ ਰਾਇ ਬਲਾਰ ਨੇ ਕਾਇਲ ਬਣਾ ਲਿਆ । ਲਕੀਰ ਦੇ ਫਕੀਰ ਪਾਂਧੇ ਅਤੇ ਕਾਜੀ

ਨੂੰ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਸਾਧਿਆ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਛਕਾ ਕੇ ਖਰਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਸੋਦਾ ਕੀਤਾ

ਸੁਲਤਾਨ ਪਰ ਵਿਚ ਮੋਦੀ ਖਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰ ਚਲਾ ਕੇ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਰਾਹੇ, ਰਾਸਤੀ ਤੇ

ਲਿਆਂਦਾ । ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਅਨੰਗਨਿਤ ਕੋਤਕ ਕਰਦੇ ਹੋਇ ਅਪਣੀ ਜਵਾਨ ਅਵਸਥਾ ਤਕ

ਪਹੁੰਚੇ । ਵੇਈ ਨਦੀ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪੁੰਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਮੋਦੀ

ਖਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਘੋਰੋਂ ਨਿਕਲ ਤੁਰੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੀਸਿਧੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕਮਰਬੰਸ
ਕੀਤਾ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਆਪਇਕੱਲੇ ਹੀ ਗਏ, ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜੀ
ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ
ਦੁਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ।

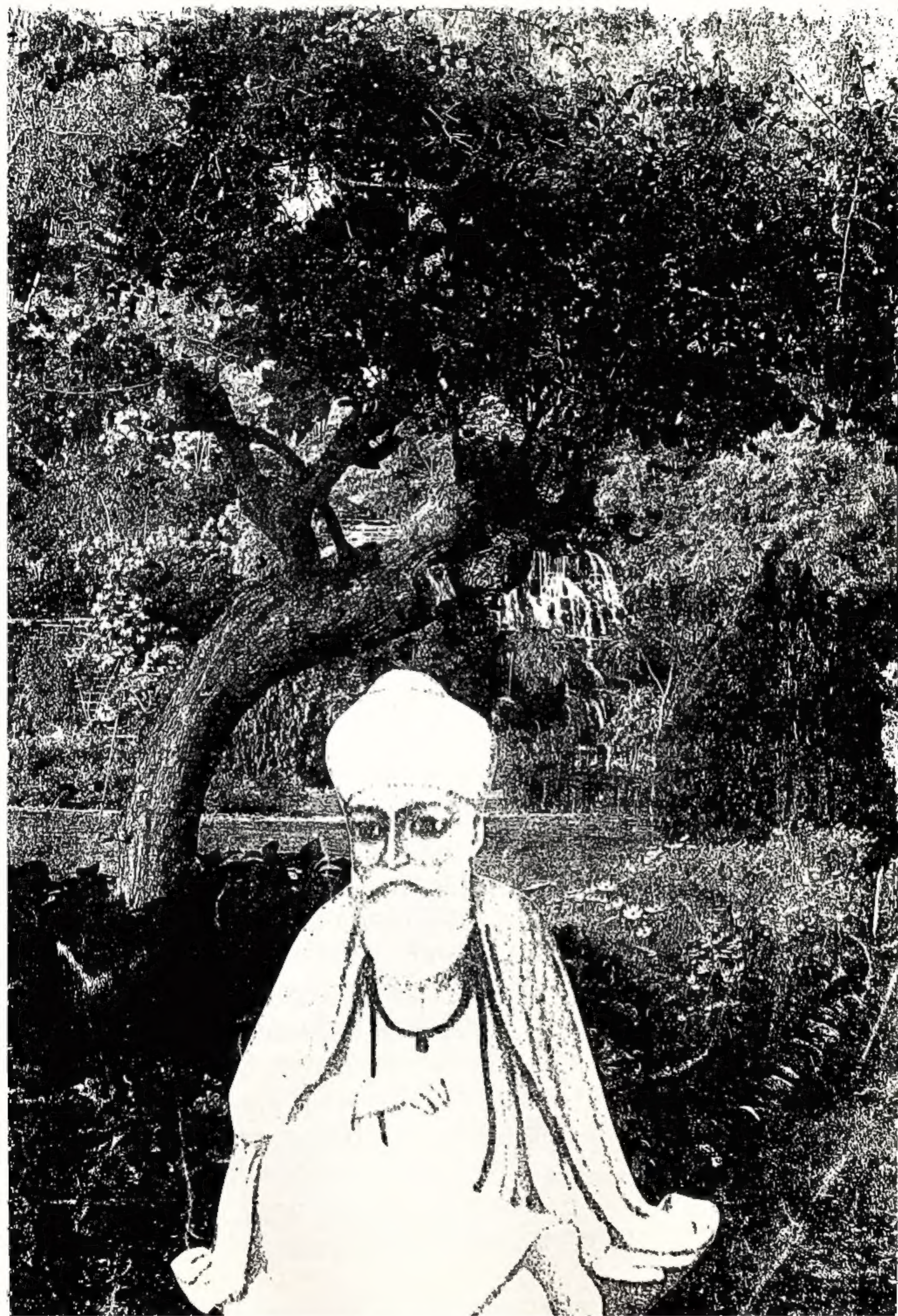
ਚੜ੍ਹਮ ਸੋਧਣ ਧਰਤਿ ਲੁਕਾਈ

ਸਿਆਣੇ ਆਦਮੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਵਡੇ ਆਦਮੀ ਚੰਗੇ ਪਾਸੇ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤਾਂ
ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਅਸਲ ਨੂੰ ਮੁਖ
ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਡੇ ਆਦਮੀ ਗੁਣ ਬੁਨਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ
ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਇਲ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਦੇ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਵੀ
ਸਹੀ ਨਿਮਾਜ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਅਪਣੇ ਪਰੋਹਤ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸਲੀ ਜ਼ਨੇਊ
ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖ ਸੂਤ ਜਤੁ ਗੰਢੀ ਸਤੁ ਵਟੁ ਦਸ ਚੁਕੇ ਸਨ।

ਅਤੇ ਇਸਤਰਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕ ਕੋਤਰ ਖੋਲ੍ਹ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਆਪ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਦ
ਗਏ। ਉਥੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਠਹਿਰੇ। ਇਸੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ
ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਨੇ ਬਹੁਮ ਭੋਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ
ਵਿਚ ਬੜੇ ਬਾਹਮਣ, ਸਾਧੂ, ਫਕੀਰ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟ ਸਜਣ ਆਏ ਸਨ।
ਇਕ ਨੌਕਰ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਨੇਹਾਂ ਘੱਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਗੁਰ ਜੀ ਨੂੰ ਗਏ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਬੜੀ ਜਿੰਦ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਗੁਰ ਜੀ
ਭੋਜ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਨੇ ਤਰਕ ਕਰਦਿਆਂ
ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਗਰੀਬ ਤਰਖਾਣ ਦੀਆਂ ਰੁਖੀਆਂ ਸੁਖੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾ ਲੈਂਦੇ
ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਬਹੁਮ ਭੋਜ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਪਰਕਾਰ ਦੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਿਉਂ
ਕਰਦੇ ਹੋ? ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਨਿਝੋਰ ਹੋ ਕੇ

ਗੋਬਿੰਦ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਦਾ ਰੁਖ

ਅਨੁਸਾਰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਦੀ ਰੁਖੀ ਸੁਖੀ ਰੋਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਾਨ ਹੈ
ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਛਤੀਹ ਪਰਕਾਰ ਦੇ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
ਹੀ ਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਦੀ ਕੋਧਰੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਫੜ ਲਈ ਅਤੇ
ਇਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਦਾ ਪੜਾ ਫੜ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਦੁਹਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ
ਤਾਂ ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਦੇ ਪੜੇ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਪੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡਿਗਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਭਾਈ
ਲਾਲੋ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵਿਚੋਂ ਦੁਧ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ ਨਿਕਲੀਆਂ। ਪਛਲੇ ਤੇ ਦਸਿਆ ਗਿਆ
ਕਿ ਤੇਰੀ ਕਮਾਈ ਵਿਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਖੁਨ ਚੁਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ
ਦੀ ਕਮਾਈ ਧਰਮ ਕਿਰਤ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਸਭਨੂੰ
ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਕਿ ਅਪਣੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਬਨਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੇਖਿਆ

ਦੇਸ ਮਨੇਛ ਅਪਾਰ ਬਢੇ, ਨਹਿ ਲੇਸ ਧਰਮ ਰਹਿਓ ਕਹੁ ਬੀਰ
ਪਾਪ ਘਨੇ ਤੁਰਕਾਨ ਕਰੇ, ਮਗ ਛੇਡ ਦਯੋ ਸੁਪਿਕੰਬਰ ਪੀਰ
ਹਿੰਦੁਨ ਰੂਪ ਵਤੀ ਨਰਕੀਪਿਖ ਕੈ ਜਲਮੀ ਸੁ ਕਰੈ ਬਰਤਾ
ਮੈਸ ਅਨੀਤ ਮਨੇਛ ਕਰੈ ਤਬ ਰੋਰ ਸੁ ਗੋਰ ਮਚਿਓ ਦੁਰਤਾ
ਛੇਰ ਭਜਨ, ਭਜਨ ਅਘਨ ਕੈ ਨੈਕ ਸੁ ਨਹਿ ਰਹੀ ਸੁਰਤਾ
ਛਾਇ ਦੁਰਤ ਕੁਮੰਤ ਰਾਯੋ ਨਹਿ ਹੋਇ ਸੁਮੰਤ ਕਹੁ ਉਰਤਾ

ਇਸਤੇ ਇਲਾਵਾ ਜੇ ਕੋਈ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ
ਵਹਿਮਾਂ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਦਸਮ ਪਾਤਿਸਾਹ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਕਾਹੁ ਨੈ ਪਾਹਨ ਪੂਜ ਧਰੋਸਿਰ, ਕਾਹੁ ਨੈ ਲਿੰਗੁ ਗਰੇ ਲਟਕਾਇਓ
ਕਾਹੁ ਨਖਿਓ ਹਰਿਅਵਾਚੀਦਿਸਮਹਿ, ਕਾਹੁ ਪਛਾਹਕੋ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਓ
ਕੋਓ ਬੁਤਾਨ ਕੋ ਪੂਜਤ ਹੈ ਪਸੁ, ਕੋਓ ਮ੍ਰਿਤਾਨ ਕੋ ਪੂਜਨ ਧਾਇਓ
ਕੂਰ ਕ੍ਰਿਆ ਉਰਝਿਓ ਸਤਹੀ ਜਗੁ, ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਭੇਦੁ ਨ ਪਾਇਓ

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੱਧ ਹੈ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਾਹਰੇ ਆਏ ਮਸਲਮਾਨ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰਾਜਸੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੱਥ ਵਿਚ
ਖੰਜਰ ਅਥਵਾ ਤਲਵਾਰ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਹਿੰਦੂ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਨਿਹੱਥੇ ਸਨ।
ਰਾਜ ਇਸਲਾਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਵਲੋਂ ਜਲਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਈਆਂ
ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਗ਼ਲਾਮੀ ਕਾਰਨ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ
ਮਰਦਾਉ ਪਣਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਗਲ ਹਾਕਮ ਰਾਜ ਦੇ ਮਧ ਵਿਚ ਮੱਤੇ ਹੋਏ
ਸਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੰਗ ਕਰਦੇ ਸਨ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕਈ ਹਿੰਦੂ
ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਕਰ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇਹ ਧਰਮ ਵਲੋਂ ਪਤਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ
ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮ ਹੋ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਵਿਖਾਵੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ
ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਅਪਣੇ ਧਰਮ ਤੇ ਪੱਕੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਾਖੰਡ ਦਾ ਬੋਲ ਬੋਲਾ ਸੀ। ਤੀਰਥ
ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਯਾਤਰੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਥੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ
ਤੇ ਨੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜਾਦੂ ਟੁਣਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ
ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਗ੍ਰੰਥ ਸਨ
ਪਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੂਰਜਾਂ ਅਤੇ ਲਖਾਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ
ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨੇਰਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਭ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਸਨ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਤਲੀਏ (ਜਿਲਾ ਮਲਤਾਨ)

ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਜਣ ਸਾਹ ਅਥਵਾ ਸਜਣ ਠੰਗ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਕਪਟ ਦਸ ਕੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਵੇਲੇ
ਹਟਾਇਆ, ਧਰਮ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਕੇ ਗੀਬਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ
ਵਲ ਨਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਤਜਨ ਦੇ ਕੇ ਉਸਦਾ ਜਨਮ ਸੁਫਲ ਕੀਤਾ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਦਾ ਢੰਗ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿਮਾਯ ਹੋਣਾ ਸੀ
ਉਹ ਕੋਈ ਨ ਕੋਈ "ਅੰਸ" ਕੋਤਕ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਹੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਟਿਕੋਣੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਹਰਿਦਵਾਰ ਗਏ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੇਖਿਆ
ਕਿ ਬਹੁਤ ਆਦਮੀ ਗੰਗਾ ਵਿਚ ਸੁਰਜ ਵਲ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਚਲੀਆਂ ਕਰ ਕਰ ਪਾਲੀ ਸੁੱਟੀ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਗੰਗਾ ਵਿਚ ਵੜ ਕੇ ਸੁਰਜ ਵਲ ਪਿਠ ਕਰਕੇ ਅਥਵਾ
ਪੱਛਮ ਵਲ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਬਕਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲੀ ਝੁੱਟਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਲੋਕ ਇਹ ਵੇਖਕੇ
ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਇਕ ਬਾਹਮਣ
ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਅਪਣੇ ਪਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਲਟਾ
ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਸੁਕ ਰਹੇ
ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਬਾਹਮਣ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇੰਨੀ ਦੂਰ ਪਾਲੀ ਕਿਸਤਰ੍ਹਾਂ
ਪਹੁੰਚੇਗਾ? ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ
ਪਾਲੀ ਸੁਰਜ ਲੋਕ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਕਾ ਨਵਿਰਤੀ
ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਝੁੱਟਿਆ ਹੋਇ ਪਾਲੀ ਸਿਰਫ
ਦੋ ਢਾਈ ਸੌ ਕੋਹ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਚਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸੁੱਟਿਆ
ਹੋਇਆ ਪਾਲੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਰਾਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ
ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਰ ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਜੂਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਿਥੇ ਕਿਥੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਖਿਆ
ਦੇਣ ਸਿਰਫ ਪਾਖੰਡ ਹੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਸਾਮ ਵਲ ਵੀ ਗਏ। ਆਸਾਮ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਜਾਦੂ
ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। ਇਥੇ ਸਿਰਫ ਮਰਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਨਾਲੀਆਂ ਵੀ ਜਾਦੂ ਮੰਤਰ
ਜੰਤਰ ਟੁੱਟੇ ਆਦਿ ਸਿਖਦੀਆਂ ਸਨ। ਧਨਪੁਰ ਦੀ ਸਰਦਾਰ ਇਸਤਰੀ ਨੂਰ ਸਾਹ
ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਾਦੂਗਰਨੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਸਿਧੇ ਰਾਹ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ
ਇਕ ਕੋਤਕ ਕੀਤਾ। ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਭੁਖ ਬਹੁਤ ਲਗੀ ਹੋਈ ਸੀ ਇਸੇ ਬਹਾਨੇ
ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਲ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਆਪ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ
ਬਹਿ ਗਏ। ਮਰਦਾਨਾ ਨੂਰ ਸਾਹ ਦੇ ਮਹਲ ਵਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮਹਲ ਵਿਚ
ਨੂਰ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਜਾਦੂ ਨਾਲ ਭੇਰੂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
ਅੰਦਰ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ। "ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਤ" ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਅਪਣੇ ਸੇਵਕ ਦੇ ਬੰਧਨ ਕੱਟਣ ਵਾਸਤੇ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ।
ਦਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਵੀ ਜਾਦੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੀ

ਕੋਈ ਪੇਸ਼ ਨ ਗਈ ਸਗੋਂ ਉਲਟੀਆਂ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਕੋਈ ਖੋਤੀ
 ਬਣ ਗਈ ਕੋਈ ਕੁੱਤੀ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬਕਰੀ ਬਣ ਗਈ । ਜਦੋਂ ਨੂਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ
 ਅਪਣੀ ਵੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਢਹਿ ਪਈ ਅਤੇ
 ਬੜੀ ਦੀਨ ਹੋ ਕੇ ਅਪਣੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਖਿਮਾ ਮੰਗੀ । ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ
 ਅਤੇ ਭਜਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ । ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸਭ ਦਾਸੀਆਂ ਅਪਣੇ
 ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆ ਗਈਆਂ ਸਭ ਨੇ ਖਿਮਾ ਮੰਗੀ । ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਮਰਦਾਨਾ
 ਜੀ ਨੂੰ ਵਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਟੀਕ ਹੋ ਗਏ । ਸਭ ਦਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮਰਦਾਨਾ
 ਜੀ ਦੇ ਚਰਨੀ ਪੈ ਅਪਣੀ ਭੁਲ ਦੀ ਖਿਮਾ ਮੰਗੀ ਸਭ ਨੂੰ ਭਜਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਸਭ ਨੂੰ
 ਸੁਭ ਸਿਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਗ ਲਾਏ ।

ਫਿਰ ਜਾ ਚੜ੍ਹੇ ਸੁਮੇਰ ਪਰ, ਸਿੰਧ ਮੰਡਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਈ ।

ਚੌਰਾਸੀਹ ਸਿੰਧ ਗੋਰਖਾਦਿ, ਮਨ ਅੰਦਰ ਗਣਤੀ ਵਰਤਾਈ ।

ਸਿੰਧ ਪੁੰਛਣ ਸੁਣ ਬਾਲਿਆ, ਕੌਣ ਸਕਤ ਤੁਹਿ ਏਥੇ ਲਿਆਈ ।

ਹਉ ਜਪਿਆ ਪਰਮੇਸਰੋ ਤਉ ਭਗਤਿ ਸੰਗਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ।

ਕੋਲਾਸ ਪਰਬਤ ਦੀ ਉਚਾਈ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਤੋਂ ੨੨ ਹਜ਼ਾਰ ਫੁਟ ਦਸੀਦੀ ਹੈ
 ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਇਕ ਝੀਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ । ਉਸ ਝੀਲ ਦੇ
 ਕਿਨਾਰੇ ਗੋਰਖ ਭਰਥਰੀ ਲਹਰੀਪ ਆਦਿ ਸਿੰਧਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਧਾਂ ਨੇ
 ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ । ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ
 ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਥੇ ਅਪਣੀਆਂ ਸਿੰਧੀਆਂ ਦੀ ਸਕਤੀ ਨਾਲ ਆਏ ਸਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ
 ਇਥੇ ਬਰਫਾਨੀ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਉਚੇ ਪਹਾੜ ਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹੋ । ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ
 ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹਦੀ
 ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਪੁੱਜਿਆ ਹਾਂ । ਸਿੰਧਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਸਵਾਲ
 ਕੀਤੇ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਤੁਸਲੀ ਬਖਸ਼ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ । ਸਿੰਧਾਂ ਨੇ ਕਈ
 ਕਰਮਾਤਾਂ ਵਿਖਾਈਆਂ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਗੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ ਨ ਗਈ
 ਸਿੰਧਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ

ਕਿ "ਕਿਉਂ ਸੰਸਾਰੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ"

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ
ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ

ਇ ਅਤੀਤਗ੍ਰਿਹਸਤ ਤਜ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇ ਪਰ ਮੰਗਨ ਜਾਈ

ਬਿਨ ਦਿਤੇ ਕਛੁ ਹੱਥ ਨ ਆਈ

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ

ਵਿਚੇ ਗ੍ਰਿਹ ਸਦਾ ਰਹੈ ਓਦਾਸੀ ਜਿਉ ਕਮਲੁ ਰਹੈ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਹੋ

ਇਹ ਦਸਿਆ ਕਿ ਜੇ ਆਦਮੀ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿਹਤ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ
ਆਪ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਤਿਥੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕੋਲੋਂ ਨਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਭੇਖੀ ਪਾਖੰਡੀ ਅਤੇ ਘਮੰਡੀ ਸਾਂਧਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ
ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਨਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰੋ। ਗ੍ਰਿਥਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰੁ
ਸਾਦ੍ਰ ਸਮਝਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛੇ ਨ ਲਗੋ। ਸਮਾਜ ਤੇ ਭਾਰ ਨ ਪਾਓ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਦੀ
ਸੇਵਾ ਕਰੋ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸਚਾ ਗਿਆਨ ਸੁਣ ਕੇ ਕਈ ਸਿੱਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ
ਸਿਖ ਬਣ ਗਏ

ਇਕ ਸਾਖੀ ਪੀਰ ਰਮਜਾ ਗੋਸ਼ਟੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੀਰ ਸਿਆਲਕੋਟ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ
ਕਠਨ ਤਪਸਿਆ ਕਰਕੇ ਪੀਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਸਕਤੀ ਆਈ ਤਾਂ
ਉਹਨੇ ਜੰਤੂ ਮੰਤ੍ਰ ਧਾਗੇ ਅਥਵਾ ਤਵੀਤ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਚੇਅੋਲਾਇਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।
ਉਹਨੇ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਧਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਕਤ ਤੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾ
ਪੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਪੀਰ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਪੁੱਤਰ ਤਾਂ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਉਸ ਸੇਠ
ਨੇ ਪੀਰ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਨ ਦਿੱਤਾ। ਸੇਠ ਨੇ ਬੜੇ ਤਰਲੇ ਕੀਤੇ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਦਲੇ
ਜਿੰਨੀ ਰਕਮ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਲੈ ਲਵੋ ਪਰ ਪੀਰ ਨ ਮੰਨਿਆ। ਜਦੋਂ ਸੇਠ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਨ
ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਪੀਰ ਨੇ ਕੋਧਵਾਨ ਹੋ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਨੂੰ ਗਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਸਰਾਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ
ਅਤੇ ਆਪ ਇਕ ਹੁਜ਼ਰੇ ਵਿਚ ਚਲੀਆ ਕੱਟਣ ਲਗ ਪਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਗਰਕ ਹੋ ਜਾਣ
ਦਾ ਸਰਾਪ ਸੁਣ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਵਾਸੀ ਮੌਤ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮ ਗਏ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਲਿਆਂ
ਦੀ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿਆਲਕੋਟ ਆ
ਗਏ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਰਾਪ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਧੀਰਜ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨ ਕਰੋ ਇਹ ਸਰਾਪ ਪਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਨਾਲ ਜਿਸ ਹੁਜ਼ਰੇ ਵਿਚ ਪੀਰ ਬੈਠਾ ਚਲੀਆ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਉਸ ਹੁਜ਼ਰੇ ਦੀ ਛੱਤ ਢੱਟ ਗਈ। ਕੁਝ ਕੁਝ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ
ਪੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਖਲ ਗਈ। ਛੱਤ ਪਾਟੀ ਵੇਖਕੇ ਡਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਨਾਲ

ਹੁਜਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਚਲੀਯਾ ਪੁਰਾ ਨ ਕਰ ਸਕਿਆ

ਜਦ ਉਸਨੇ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਸਰਾਪ ਪੂਰਾ

ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਅਪਣੇ ਚੈਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ

ਆਇਆ। ਦਰਸਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਤਪਤ ਕਤਾਹਾ ਬੁਝ ਗਿਆ ਭਾਵ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ

ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਿਲ ਟਿਕਾਣੇ ਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ

ਪੀਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਕੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਗ੍ਰਿਹਸਤੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਖਿਮਾ ਮੰਗਣ ਤੇ ਖਿਮਾ ਕਰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ

ਕਬੀਰ ਸੰਤ ਨ ਛਾਡੈ ਸੰਤਈ ਜਉ ਕੋਟਿਕਮਿਲਹਿ ਅਸੰਤ

ਮਲਿਆਗਰ ਭੁਯੰਗਮ ਬੇਢਿਓ ਤ ਸੀਤਲਤਾ ਨ ਤਜੰਤ

ਸੱਚੇ ਸੰਤ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਕੋਝਾਂ ਮੰਦ ਕਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਵਾਸਤਾ ਪਵੇ ਪਰ ਅਪਣਾ

ਸੰਤ ਪੁਨਾ ਨਹੀਂ ਛਡਦਾ। ਉਹ ਉਸਤਰਾਂ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਚੰਦਨ ਦਾ ਦਰਖਤ ਸੱਪਾਂ ਨਾਲ

ਪਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ ਅਪਣੀ ਠੰਡਕ ਨਹੀਂ ਛਡਦਾ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਕੇ ਪੀਰ ਦਾ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਚਿੰਤ ਦੀ

ਬੇਚੈਨੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ, ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਡਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ

ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਢਹਿ ਕੇ ਅਪਣੀ ਭੁਲ ਦੀ ਖਿਮਾ ਮੰਗੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ

ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਸਚਾ ^{ਪੀਰ} ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ

ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਚਾਈ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਪੂਰਬੀ ਅਖਵਾ

ਟਿਸਨਾਮੀ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਮੱਕੇ ਦੀ ਵੀ ਯਾਤਰਾ

ਕੀਤੀ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਬਾਬਾ ਫਿਰ ਮੱਕੇ ਗਿਆ, ਨੀਲ ਬਸਤ ਧਾਰੇ ਬਨਵਾਰੀ

ਆਸਾ ਹੱਥ ਕਿਤਾਬ ਕਛ ਕਜਾ ਬਾਂਗ ਮਸੱਲਾ ਧਾਰੀ

ਬੈਠਾ ਜਾਇ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਹਾਜੀ ਹੱਜ ਗੁਜਾਰੀ

ਜਾਂ ਬਾਬਾ ਸੁੱਤਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵਲ ਮਹਿਰਾਬੇ ਪਾਇ ਪੰਸਾਰੀ

ਜੀਵਣ ਮਾਰੀ ਲੱਤ ਵੀ, ਕਿਹੜਾ ਸੱਤਾ ਕਫਰ ਕਫਾਰੀ

ਲੱਤਾਂ ਵਲ ਖਦਾਇ ਦੇ ਕਿਉਂ ਕਰ ਪਾਇਆਂ ਹੋਇ ਬਜਗਾਰੀ

ਟੰਗੇ ਪਕੜੇ ਅਸੀਟਿਆ ਫਿਰਿਆ ਮੱਕਾ ਕੱਲਾ ਦਿਖਾਰੀ

ਹੋਇ ਹੈਰਾਨ ਕਰੇਨ ਜੁਹਾਰੀ

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਹਾਜੀਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਣਾ ਧਾਰ ਕੇ ਸੂਰਤ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ
ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਮੱਕੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ
ਨਿਰਾਨਾ ਹੀ ਕੋਤਕ ਕੀਤਾ। ਜਦ ਚੁਭਕੇ ਖਾਨ ਕਾਮਬੇ ਵਲ ਚਰਨ ਕਰ ਕੇ ਸੋ ਗਏ
ਕਾਜੀ ਜੀਵਲ ਨੇ ਕਾਮਬੇ ਦੀ ਹੱਤਕ ਵੇਖਕੇ ਲੱਤ ਮਾਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ
ਅਤੇ ਕਾਮਬੇ ਵਲ ਪੈਰ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਕਾਫ਼ਰ ਆਦਿ ਸਬਦ ਆਖੇ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ
ਕਾਜੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੈਰ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵਲ ਕਰ ਦੇਵੇ ਜਿਧਰ ਖਦਾ ਦਾ ਘਰ ਨਹੀਂ
ਕਾਜੀ ਨੇ ਹੁੰਮੈ ਵਿਚਲੈਂਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਘਸੀਟ ਕੇ ਪੈਰ ਦੁਜੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।
ਖੇਡ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ, ਜਿਧਰ ਕਾਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰ ਕੀਤੇ ਉਧਰ ਹੀ ਮੱਕਾ ਵੀ
ਫਿਰ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ
ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਖਦਾ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ

ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਹਰਿ ਜੁ ਬਸੈ ਸੰਤਨ ਕਹਿਓ ਪੁਕਾਰਿ

ਗਿਆਨ ਚਰਚਾ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਕਾਜੀਆਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਪੁਛਿਆ

ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਵਡਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ

ਪੁੱਛਣ ਬੋਲ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਵਡਾ ਹਿੰਦੂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨੋਈ

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਿਨਾ ਝਿੜਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਸਭਾਇਕੇ ਜਹੇ ਹਨ ਜਿਹਤਾ
ਸਭ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਡਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ

ਸੂਰ ਅਮਲਾਂ ਬਾਝੇ ਦੇਵੇਂ ਰੋਈ

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਗੇ ਸਭ ਮੁਲਾਂ, ਕਾਜੀ ਅਤੇ ਹਾਜੀ ਨਿਉਂ ਗਏ
ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਖੜਾਂਵ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕਰ ਕੇ ਨੈਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲਗੇ

ਧਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕੌਸ ਦੀ ਮੱਕੇ ਅੰਦਰ ਪੂਜ ਕਰਾਈ

ਇਥੋਂ ਆਪ ਮਦੀਨੇ ਗਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਬਗ਼ਾਦਾਦ ਪਹੁੰਚੇ
ਉਥੇ ਕਬਰਸਤਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਤਾਨਾਬ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਡੇਰਾ ਕੀਤਾ। ਅਖ਼ੀਰ ਵੇਲੇ ਇਸ਼ਨਾਨ
ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀ ਇਹ ਤੁਕ ਪੜੀ

ਪਾਤਾਲ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸ ਆਗਾਸ

ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਡੇ ਪੀਰ ਦਸਤਗੀਰ ਦੇ ਇਕ ਚੇਲੇ ਨੇ ਸੁਣੀ। ਉਹ ਭੱਜਾ ਭੱਜਾ ਅਪਣੇ
ਪੀਰ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਸਤ ਪਾਤਾਲ ਅਤੇ ਸਤ ਆਗਾਸ
ਦਸਦੇ ਹੋ ਪਰ ਕਬਰਸਤਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਫਕੀਰ ਲੱਖ ਪਾਤਾਲ ਅਤੇ ਲੱਖ
ਆਗਾਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੌਨਸੀ ਬਾਤ ਸੱਚੀ ਹੈ? ਪੀਰ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂ
ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਚੇਲੇ ਜਾਕੇ ਉਸਨੂੰ ਪੱਥਰ ਮਾਰੋ। ਜਦੋਂ ਚੇਲੇ ਪੱਥਰ

1. ਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜੜ੍ਹ ਹੋ ਗਏ, ਪੱਥਰ ਫੜੇ
 2. ਫੜੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ। ਇਹ ਵੇਖਕੇ ਪੀਰ ਦਸਤਗੀਰ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ
 ਫੁੱਲ ਕੇ ਅਪਣੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਵਾਈ / ਗੁਰ ਜੀ ਸਭ ਨੂੰ ਚੇਤਨ ਕੀਤਾ। ਪੀਰ ਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ
 ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮਤ ਵਿਚ ਵੀ ਚੇਦਾਂ ਲੋਕ ਲਿਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ
 ਚੇਦਾਂ ਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਪ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਮਾਕਾਸ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਪਾਤਾਲ ਆਖਦੇ ਹੋ
 ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਿਆ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੇਖੇ ਜਾਂ ਸੁਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ। ਅਸੀਂ ਲੱਖਾਂ ਹੀ
 ਵੇਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਪੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਕਿਸ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਪੀਰ ਦੇ ਪਤਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਕੇ, ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਥ ਧਰ,
 ਅਤੇ ਨੇਤਰ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦਿਖਾਏ। ਹਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚੋਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ
 ਵਿਚੋਂ ਪਰਮਾਦਿਵਾਇਆ। ਉਹ ਪਰਮਾਦ ਲੈਂਦਾ ਥਕ ਗਿਆ ਅਖੀਰ ਗੁਰ ਜੀ
 ਉਸਨੂੰ ਉਥੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਆਏ। ਜਦੋਂ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਪੀਰ ਜੀ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰ ਜੀ ਠੀਕ
 ਆਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਈ ਵਜੋਂ ਪਰਮਾਦ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਤਾਂ ਪੀਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੋਂ ਟੁਟ
 ਗਿਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਪੀਰ ਨੂੰ ਕਹਿਿਆ ਕਿ ਖੁਦ ਆਪ ਵੀ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਅਤੇ
 ਉਸਦੀ ਰਚਨਾ ਵੀ ਬੇਅੰਤ ਹੈ

ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੇ ਠਾਕੁਰ ਸਮਾਸੀ
 ਸਰਬ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ

ਇਕ ਉਹੀ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਇਕ ਨਗਰ ਹਸਨ ਮਥਦਾਲ
 ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਪਾਲੀ ਦਾ ਤਾਨਾਬ ਸੀ। ਪਹਾੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ
 ਹਸਨ ਮਥਦਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤਰੇੜੇ ਕੋਈ ਖੂਹ ਬਾਉਲੀ ਜਾ ਪਾਲੀ ਦਾ
 ਕੋਈ ਚਸਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ
 ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਇਸੇ ਤਾਨਾਬ ਦਾ ਪਾਲੀ ਵਰਤਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਾਨਾਬ ਦੇ
 ਕਿਨਾਰੇ ਇਕ ਕੰਧਾਰੀ ਨਾਮੀ ਮਸਲਮਾਨ ਫਕੀਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਫਕੀਰ
 ਹੀ ਉਸ ਤਾਨਾਬ ਤੇ ਅਪਲਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਗਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ ਜਦੋਂ
 ਇਸ ਨਗਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪਿਆਸ ਨੇ ਬੜਾ ਤੰਗ ਕੀਤਾ। ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਜੀ ਆਪ ਤਾਂ ਕੁਝ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਹੀ ਬਹਿ ਗਏ
 ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਕੋਲੋਂ ਪਾਲੀ ਪੀਣ ਵਾਸਤੇ
 ਘੱਲਿਆ। ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਕੇ
 ਤਾਨਾਬ ਵਿਚੋਂ ਪਾਲੀ ਪੀਣ ਦੀ ਮਾਂਗਿਆ ਮੰਗੀ। ਵਲੀ ਨੇ ਅਜਨਬੀ ਸਮਝ
 ਕੇ ਪੁਛਿਆ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ ਅਤੇ ਕਿਥੋਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ? ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ
 ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਗਇ ਭੁਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰਬਾਬੀ ਹਾਂ।
 ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਇਕ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਹਨ
 ਸਭ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਾਖੰਡ, ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਹਿਮਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹਨ।
 ਜਲਮ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ
 ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਲ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਸਭ ਗੁੰਝੀ ਸਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ
 ਵਡੇ ਵਡੇ ਬਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ, ਮੱਕੇ ਦੇ ਰਾਜੀਆਂ ਨੂੰ, ਸਿੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ
 ਅਗਲਿਤ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧੇ ਗਾਹ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਗੜ ਬਗਦਾਦ ਨਿਵਾਇਕੈ ਮਕ ਮਦੀਨਾ ਸਭੇ ਨਿਵਾਇਆ
 ਸਿਧ ਚਉਰਾਸੀਹ ਮੰਡਲੀ, ਖਟਿ ਦਰਸਨਿ ਪਾਖੰਡਿ ਜਿਨਾਇਆ

ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣਿ ਨਿਵਾਇਆ

ਮਰਦਾਨੇ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਉਸਤਤ ਸੁਣਕੇ ਵਲੀ ਸੜ ਬਲ ਗਿਆ
 ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਕਾਫਰ ਦੀ ਸੇਭਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪਾਲੀ ਨੂੰ ਪੀਣ ਦਿੱਤਾ।
 ਮਰਦਾਨੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਵਾਪਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਗਲ ਦੱਸੀ।
 ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਾਲੀ ਤਾਂ ਸਿਰਫ

ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜਾ ਅਤੇ ਵਲੀ

ਦੇ ਤਰਲੇ ਮਿਨਤਾਂ ਕਰਕੇ ਪਾਲੀ ਪੀਆ । ਜਦੋਂ ਮਰਦਾਨਾ ਦੁਜੀ ਵਾਰ ਗਿਆ
ਤਾਂ ਵਲੀ, ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਵੇਖਕੇ ਨਾਲ ਪੀਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੱਸੇ ਵਿਚ

ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਝਾੜਦਿਆਂ ਕਹਿਿਆ, " ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ

ਕਿ ਤੂੰ ਇਕ ਮਸਲਮਾਨ ਹੈਂ ਕੇ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਕਾ ਫਰ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦਾ ਹੈਂ

ਜੇ ਉਹ ਇੰਨਾ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਾਲੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਮੁੱਖੀਆਂ

ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਹ । " ਮਰਦਾਨਾ ਡਰਦਾ ਡਰਦਾ ਵਾਪਸ ਚਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ

ਕਹਿਿਆ, " ਗੁਰੂ ਜੀ, ਵਲੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਕੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਲਾਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਹੋਣ ਦਿੰਦਾ, ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੜੀ ਪਿਆਸ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੋਂ ਪਾਲੀ

ਪਿਲਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ । " ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਫਾਰਸ ਬੰਧਾ ਦਿਆਂ ਕਹਿਿਆ,

ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆ, ਫਿਕਰ ਨ ਕਰ ਤੈਨੂੰ ਪਾਲੀ ਨਾਲ ਰਜਾ ਦਿਆਂ ਗੇ ਮੇਰਾ

ਬਚਨ ਮੰਨ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜਾ । " ਤੇਹ ਨਾਲ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋਇ ਮਰਦਾਨੇ

ਨੇ ਕਹਿਿਆ, ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ

ਏਕ ਬੂੰਦ ਜਲ ਕਾਰਨੇ, ਗਰੀਬ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ।

ਪ੍ਰਾਨ ਗਏ ਸਾਗਰ ਮਿਲੈ, ਫੁਨਿ ਕਾਮਿਨ ਆਵੈ ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਿਆ, " ਮਰਦਾਨਿਆ! ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਸਤੇ
ਤੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ, " ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈਂ? ਮੇਰਾ ਬਚਨ ਮੰਨ ਅਤੇ
ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜਾਹ । "

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਨੇਕ ਕੋਤਕ ਵੇਖਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ
ਬਚਨਾਂ ਤੇ ਪੂਰਨ ਨਿਸ਼ਚਾ ਸੀ ਪਰ ਤੇਹ ਨੇ ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਰੀ ਪਹਾੜੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ
ਅਤੇ ਉਤਰਨ ਕਰਕੇ ਬਕਾਵਟ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਨਿਫਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।

ਪਿਆਸਾ ਅਤੇ ਬਕਿਆਂ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਾ, ਹੱਛਦਾ ਹੱਛਦਾ ਤੀਜੀ ਵੇਰ

ਫਿਰ ਪਹਾੜੀ ਤੇ ਗਿਆ । ਵਲੀ ਦੇ ਬੜੇ ਤਰਲੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਖੁਦ ਦਾ ਵਾਸਤਾ

ਪਾ ਕੇ ਕਹਿਿਆ, " ਸਾਈ ਲੋਕ ਵਲੀ ਜੀ, ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਜਾਲ ਨਿਕਲ

ਰਹੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਦੋ ਘੁਟ ਪਾਲੀ ਪੀ ਲੈਣ ਦਿਓ, ਖੁਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਭਲਾ ਕਰੇਗਾ । "

ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਤਰਲਿਆਂ ਦਾ ਕਠੋਰ ਮਨ ਵਲੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਅਸਰ ਨ ਹੋਇਆ ।

ਉਸਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪਾਲੀ ਪੀਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਬੜੇ ਕੋਧ ਵਿਚ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ

ਕਿ ਤੂੰ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਉਹ ਬੜਾ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਅਪਲੀ

ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਿਲਾ ਸਕਦਾ ? ਚੰਗਾ ਤੇਰਾ ਪੀਰ

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅੜੀ ਮੁੜੀ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਘਲਦਾ ਹੈ

ਇਥੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਂਦੇ ਹੀ ਮਪਲੇ
ਪੀਰ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈਂ । ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਜਿਸਾਹਿਬ ਕੈ ਘਰਿ ਵਸੁ ਹੋਵੈ ਸੁਨਫਰੈ ਹਥਿਆਵੈ
ਮਲਹੋਦੀ ਕਿਥਹੁ ਪਾਏ ।

ਮਰਦਾਨਾ ਫ਼ਾਰੋ ਇਤਕਾਂ ਖਾਕੇ ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਡਾਢਾ ਵਿਆਕੁਲ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, " ਗੁਰੂ ਜੀ,
ਵਲੀ ਤਾਂ ਪਾਲੀ ਪੀਣ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਭੱਜ ਕੇ ਮਪਲੀ ਜਾਣ ਬਚਾਈ ਹਾਂ । ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਤਾਂ ਬਚ ਕੇ
ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ ਪਰਜਾਪਦ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਅੰਤਮ ਸਮਾ
ਇਥੇ ਹੀ ਆਇਆ ਖਲੋਤਾ, ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ,

ਬਾਬੀਹਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ, ਕਰਿਕਿਰਪਾ ਦੇਹੁ ਜੀਅ ਦਾਨ
ਜਲ ਬਿਨੁ ਪਿਆਸ ਨ ਉਤਰੈ ਛੁਟਕਿ ਜਾਹਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥

ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਜਲ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਹੈ, ਜਲ ਬਿਨੁ ਰਹਣ ਨ ਜਾਇ,

ਮਰਦਾਨਾ ਹੱਲੀ ਮਾਪਲੀ ਗੱਲ ਪਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿ
ਜਲ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਛਿੱਟਾਂ ਉਸਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਮਰਦਾਨਕ ਹੀ
ਆਣ ਪਈਆਂ । ਹੋਰ ਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਛਿੱਟਾਂ ਕਿਥੋਂ ਆਣ ਪਈਆਂ
ਹਨ । ਜਦੋਂ ਪਿਛੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਥੇ ਕੋਲ ਹੀ ਇਕ ਨਿਰਮਲ ਅਤੇ
ਸਵੱਛ ਪਾਲੀ ਦਾ ਚਸਮਾ ਚਲ ਰਹਿਆ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ,
ਦਿਲ ਬਾਗ ਬਾਗ ਹੋ ਗਿਆ, ਮਾਪ ਮੁਹਾਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ

ਵਾਹ ਵਾਹ, ਸੁਬਾਨ ਅਲੱ
"ਸੁਕੇ ਹਰੇ ਕੀਏ ਖਿਨ ਮਾਹੇ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਿਸਟਿ ਸੰਚਿ ਜੀਵਾਏ"

ਰਜ ਰਜ ਕੇ ਪਾਲੀ ਪੀਤਾ ਜਲਮਾਂ ਜਲਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਤੇਹ ਦਰ ਹੋ ਗਈ

ਤਸੀ ਸਾਰੇ ਜਾਲਦੇ ਹੀ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਪਾਲੀ ਕਿਥੋਂ ਆ
ਗਿਆ ਸੀ । ਇਕ ਪਿਆਸੀ ਅਥਵਾ ਨਿਰਮਲ ਰੂਹ ਦੀ ਆਹ ਨੇ

“ਅੰਕਾਰੀਆ ਨਿੰਦਕ ਪਿਠਿ ਦੇਇ” ਅਨੁਸਾਰ

ਅੰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਮੀਡੀ ਵਲੀ ਨੇ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ
ਪਾਲੀ ਭਰੇ ਤਾਨਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਆਸਰੇ ਵਲੀ ਆਫ਼ਰੀਆ
ਹੋਇਆ ਸੀ । ਤਾਨਾਬ ਦਾ ਪਾਲੀ ਚਸਮੇ ਰਾਹੀਂ ਥੱਲੇ ਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਵਲੀ ਨੇ ਇਕ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਉੱਤੇ ਗੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਤਾਨਾਬ
ਵਿਚੋਂ ਪਾਲੀ ਮੁਕਦਾ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਗੱਸੇ ਰੁਪੀ ਅੰਗ ਤੇ ਤੇਲ ਪੈ ਗਿਆ
ਭਾਂਡੜ ਮਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਲੀ ਆਪੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ

ਮਨ ਮਹਿ ਕੋਧ ਮਹਾ ਅੰਕਾਰਾ

ਵਲੀ ਬੜਾ ਕੋਧਵਾਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਪਲੀ ਸੁਕਤੀ ਨਾਲ ਇਕ ਛੋਟੀ
ਜਿਹੀ ਪਹਾੜੀ ਜਿੰਡਾ ਪੱਥਰ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵਲ ਥੱਲੇ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਿਧਰ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਯਕੇ ਪਾਲੀ ਪੀ ਕੇ ਅੱਲਾ ਦੇ ਸੁਕਰਾਨੇ ਵਜੋਂ ਉਪਰ
ਅਸਮਾਨ ਵਲ ਤੱਕਿਆ ਤਾਂ ਇਕ ਦਮ ਚਿੱਲਾ ਚਿੱਲਿਆ

ਗੁਰੂ ਜੀ ! ਗੁਰੂ ਜੀ ! ਬਰਾਉ ਅਉ ਵੇਖੋ !
ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਪਹਾੜੀ ਚਿੜ੍ਹਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ !
ਹਾਏ ਹੁਣ ਮਰੇ !

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਮਰਦਾਨਿਆ, ਡਰਨਾ
ਭਜਨ ਕਰ।”

ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭ ਕੇ ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ ।

ਉਹ ਪਹਾੜੀ ਰੂਪ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗੜ ਗੜ ਕਰਦਾ ਚਿੜ੍ਹਦਾ ਆ
ਚਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ
ਬੜੇ ਅਦਬ ਨਾਲ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਚਿੜ੍ਹ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਪਰਸਾਨੇ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦੇਂਦਿਆਂ ਅਪਲਾ ਪੰਜਾ ਛੁਆ ਕੇ ਰੁਕ ਜਾਣ ਦਾ ਟਿੱਸਾ ਰਾ ਕੀਤਾ
ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪਹਾੜੀ ਰੂਪ ਪੱਥਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਛਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਛੱਤਰ ਦੀ
ਤਰਾਂ ਉਲਰ ਕੇ ਆਟਕ ਗਿਆ ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਦੋਂ ਪਹਾੜੀ ਉਪਰੋਂ ਵਲੀ ਨੇ ਥੱਲੇ ਵਲ ਤਾਤ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਣੇ
ਰੰਗ ਵਿਚ ਮਸਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਉੱਤੇ ਛੱਤਰ ਦੀ ਤਰਾਂ

ਹੁਣ ਵਲੀ ਦੇ ਅਹੀਕਾਰ ਦਾ ਕਿਣਾ ਚਿਕਣਾ ਚਰ ਹੋ ਗਿਅ
ਸੋਝੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ

ਮਥ ਹਮ ਚਲੀ ਠਾਕਰ ਪਹਿ ਹਾਰਿ

ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਹੀ ਠੰਗੀ ਪੈਰੀਂ ਭੱਜੋ ਭੱਜਾ ਮਾਇਮਾ ਅਤੇ
ਸਲਾਮ ਕਰ ਕੇ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਪਾ ਕੇ ਅਪਣੇ ਗੁਨਾਹ
ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ । ਵਲੀ ਦਾ ਗੁਮਾਨ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੱਚ ਗਿਆਨ ਦੇਂਦਿਆਂ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਵਲੀ ਜੀ ! ਫਕੀਰਾਂ
ਨੂੰ ਦਿੰਨਾ ਕਠੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਬੀਬੀ ਸੰਤਨ ਛਾਡੈ ਸੰਤਈ, ਜਉ ਕੋਟਿਕ ਮਿਲਹਿ ਅਸੰਤ ।
ਮਲਿਮਾਗਰ ਭੁਯੰਗਮ ਬੇਫਿਓ ਤ ਸੀਤਲਤਾ ਨ ਤਜੰਤ ।

ਵਲੀ ਜੀ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਸੀਤਲ ਸੁਭਾਰਿ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ
ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋ ਜੰਦਨ ਦਾ ਬਾਟਾ ਭਾਵੇਂ ਸੱਪਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਵੀ : ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਸੀਤਲਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਦਾ ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਥਵਾ ਠੇਕ ਨਸੀਅਤ ਸਲਾਮਤ
ਵਲੀ ਦਾ ਮਨ ਸਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਤ ਦੀ ਖੋਚੈਨੀ ਦਰ ਹੋ ਗਈ
ਅਹੀਕਾਰ ਦਾ ਕੰਡਾ ਨਿਕਲਾ ਅਤੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਿਆਂ
ਅਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ

ਕਹਾ ਕਹਉ ਮੈ ਅਪੁਨੀ ਕਰਨੀ ਜਿਹ ਧਿਧਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਓ ।
ਕਹਿ ਨਾਨਕ ਸਭ ਮਉਗਨ ਮੇਰੇ ਰਾਖ ਲੈਹੁ ਸਚਨਾਇਓ ।

ਸੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਵਲੀ ਨੂੰ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦਿੰਦਿਆਂ ਧੀਰਜ ਦਿੱਤੀ ।
ਫਿਰ ਵਲੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸੁਰਧਾਨ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਰਿਮੈ
ਤਿਆਗ ਕੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਗ ਪਿਆ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦਿੱਲੀ ਵੀ ਗਏ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ
ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਿਕੰਦਰ ਲੋਧੀ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਬੜਾ ਅਤਿਆਚਾਰ
ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਕਈ ਬੇਗਨਾਹ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਬੈਠਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ
ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਇਥੇ
ਵੀ ਇਕ ਕੌਤਕ ਕੀਤਾ ਸੀ । ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਮਹਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ
ਸਵਾਰੀ ਵਾਲਾ ਹਾਥੀ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ । ਮਹਾਵਤ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਰਵਾਰ ਹਾਥੀ ਦੇ
ਕੋਲ ਪੈ ਪਿਟ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਮਹਾਵਤ ਤੇ ਤਰਸ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਮਹਾਵਤ ਨੂੰ
ਧੀਰਜ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ ਤੇਰਾ ਹਾਥੀ ਮਰਿਆ ਨਹੀਂ
ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਹਾਥੀ ਹਿੱਲਣ ਜੁੱਲਣ ਲਗ ਪਇਆ
ਅਤੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖੜ੍ਹਾ ਕੇ ਟੁਹਨ ਫਿਰਨ ਵੀ ਲਗ ਪਇਆ । ਮਹਾਵਤ ਬਹੁਤ
ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੁਹਿਰ ਵਿਚ ਖਬਰ ਫੈਲ ਗਈ ਕਿ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਸਾਧੂ ਨੇ
ਮੇਰੇ ਹੋਏ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਬੜੇ ਲੋਕ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵੀ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਸਬਬ ਨਾਲ ਮਹਲ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨਾਲ
ਮੇਲ ਹੋ ਗਿਆ । ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਅਗੇ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਸਾਧੂਆਂ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕੈਦ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਆਖਿਆ
ਕੇ ਹਾਥੀ ਮੇਰੇ ਸਾਮਣੇ ਮਾਰ ਕੇ ਫਿਰ ਜਿਵਾਓ । ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਮਾਰਨ ਜੀਵਾਨਣ ਵਾਲਾ ਆਪ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ
"ਹਮਰਾ ਕੀਆ ਕਛੁ ਨ ਹੋਇ ਕਰੁ ਹੋ ਰਾਮ ਹਵੈ ਹੋ ਸੋਇ"
ਹੁਣੀਂ ਇਹ ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਹੋ ਗੀ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਹਾਥੀ ਡਿਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਮਰ ਗਿਆ
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋਰਾਨ ਤਾਂ ਹੋਇਆ ਪਰ ਸਾਰੀ ਹੱਠ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸਨੂੰ
ਜਿਵਾਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਕੈਦ ਕੀਤੇ ਜਾਓਗੇ । ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਦਲੇਰੀ
ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ

**ਮਾਰੈ ਰਾਖੈ ਏਕੋ ਆਪਿ
ਮਾਨੁਖ ਕੈ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਹਾਥਿ**

ਅਥਵਾ

ਕਰਣੁ ਕਾਰਣੁ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਕੋਇ

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ "ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ" ਜੀਵਾਨਣ ਵਾਲਾ ਆਪ
ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਮੇਰੇ ਵਸ ਦੀ ਗਲ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਨਹੀਂ
ਜਿਸਤਰਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋ ਕਰ ਲੈ । ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕੋਧ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ । ਜਿੰਨੇ ਚਿਰ ਹਾਥੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਚਿਰ ਛੱਡਣ ਨਹੀਂ । ਸਿਪਾਹੀ; ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਲਿਆਏ
ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸੈਂਕੜੇ ਹਿੰਦੂ ਸਾਧੂ ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਹਨ
ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੜੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ

ਖੇਡ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਬੰਦ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਥੇ ਚਾਨਣ ਹੀ ਚਾਨਣ ਹੋ ਗਿਆ, ਕੈਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਥਕੜੀਆਂ
ਸੰਗਲ ਆਦਿ ਅਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਟੁੱਟ ਗਏ ਸਭ ਸੁਖੀ ਹੋ ਗਏ । ਸੰਤਰੀਆਂ ਨੇ
ਜਲਦੀ ਹੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਜਾ ਦੱਸੀ । ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਅਰੋ ਹੀ ਸੁੱਤਿਆ
ਪਿਆਂ ਬੜੇ ਭਿਆਨਕ ਸੁਪਨੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ । ਜਦੋਂ ਸੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ
ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਘਬਰਾਇਆ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਰਿਹਾ ਕਰੋ
ਜਦੋਂ ਸੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਚਾਹਿਆ
ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ । ਜੇ ਸਾਨੂੰ
ਰਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜੇ ਤਾਂ ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਾਰੇ ਸਾਧਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰੋ । ਫਿਰ
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸਭ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ
ਚੜ੍ਹੀ ਉਪਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਡਿਗ ਕੇ
ਪਿਆ ਮੰਗੀ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਪਾਪ ਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ
ਅਤੇ ਪਰਜਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਵਲ ਲਾਇਆ

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਿਕੰਦਰ ਲੋਦੀ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿਛੋਂ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਟਿਬਰਾਹੀਮ
ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠਾ । ਇਸਦੇ ਤਖਤ ਤੇ ਬਹਿਣ ਤੋਂ ਕੁਛ ਦੇਰ ਪਿਛੋਂ ਪਠਾਣ ਸਰਦਾਰਾਂ
ਦੀ ਬੇਇਤਫਾਕੀ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਰਾਜੇ ਹਿਲਚਲ ਮਚ ਗਈ ਸੀ । ਮੌਕਾ ਤਾਂ ਤੁਕੇ
ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਾਬਰ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਪਿਸ਼ਾਵਰ
ਤੋਂ ਵਧਦਾ ਵਧਦਾ ਸੈਰਪੁਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ । ਇਥੋਂ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਪਠਾਣਾਂ ਦੀ
ਝਗੜਾਈ ਹੋਈ

**ਮੁਗਲ ਪਠਾਣ ਭਈ ਲੜਾਈ
ਰਣ ਮਹਿ ਤੇਗ ਵਗਾਈ
ਉਨੀ ਤੁਪਕ ਤਾਣਿ ਚਲਾਈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਸਤ ਚੜ੍ਹਾਈ**

ਮੁਗਲ ਬੜੇ ਲੜਾਕੇ ਅਤੇ ਦਲੇਰ ਸਨ । ਪਠਾਣ ਭਾਵੇਂ ਆਕੜ ਖਾਂ ਤਾਂ ਬੜੇ ਸਨ
ਪਰ ਮੁਗਲਾਂ ਦਾ ਮਕਾਬਲਾ ਨੂੰ ਸੌਕੇ । ਅਖੀਰ ਹਾਰ ਗਏ । ਮੁਗਲਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ
ਫਤਹ ਕਰਕੇ ਲੁਟ ਮਾਰ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ । ਅਖੀਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਲੁਟੇ, ਸਾੜ ਫੁਕ ਕੀਤੀ
ਅਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸੈਰਪੁਰ ਹੀ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਨਾਲੋਂ ਜੀ
ਨੂੰ ਇਸ ਲੜਾਈ ਬਾਰੇ ਪੰਜੋਲੋਂ ਦਸਕੇ ਉਸਦਾ ਡੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਸੀ । ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਲੁਟ ਮਾਰ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸੁਬਦ ਇਸਤਰਾਂ ਹ

ਜਿਨ ਸਿਰਿ ਸੋਹਨਿ ਪਟੀਆ ਮਾਂਗੀ ਪਾਇ ਸੰਧਰ
ਸੇ ਸਿਰਿ ਕਾਤੀ ਮੁਨੀਅਨਿ ਗਲਵਿਚਿਆਵੈ ਧੌੜ
ਮਹਲਾ ਅੰਦਰਿਹੋਦੀਆ ਹੁਣਿ ਬਹੁਣਿ ਨ ਮਿਲਨਿ ਹਦੁਰਿ।

ਜਿਥੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇੰਨੀ ਨਿਰਦਰੀ ਹੋਈ ਉਥੇ ਸਾਧੂ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਲਿਹਾਜ਼ ਨ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਗਲਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ, ਚੌਧਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ
ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਧੂਆਂ, ਮੁਖੀ ਪੰਡਤਾਂ ਅਤੇ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਭ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਛੋਟੇ
ਕੋਠ ਬਣੇ ਹੋਏ ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਟਾ ਪੀਹਣ
ਵਾਸਤੇ ਚੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਦਾਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸਭ ਕੈਦੀ ਆਟਾ ਪੀਹਣ ਲਗ ਪਏ
ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੱਕੀ ਅਪਣੇ ਆਪ ਚਲ ਰਹੀ ਸੀ।
ਇਹ ਕੌਤਕ ਵੇਖਕੇ ਸੰਤਰੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਜਾ ਦਸਿਆ।
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਆਪ ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਆਇਆ ਅਪਣੀ ਅੱਖੀਂ ਚੱਕੀ ਅਪਣੇ ਆਪ ਚਲਦੀ
ਵੇਖਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਬਾਬਰ ਦੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਹੋਏ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਰ ਦੇ ਸਾਮਣੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਬੜੀ
ਲੀਦਿਆ ਕੀਤੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਚੇ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ ਅਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਜ਼ੁਲਮ
ਕਾਰਨ ਬਾਬਰ ਕੰਬਣ ਲਗ ਪਇਆ। ਕੰਬਦੇ ਕੰਬਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ
ਸਿਰ ਰਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੜੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਅਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼
ਮੰਗੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਕੈਦੀ ਛੱਡੇ ਗਏ ਸਭ ਇਸਤਰੀਆਂ
ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਰੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ ਤਾਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਹਨ ਪਰ
ਵਧੇਰੇ ਗਿਆਨ ਨ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਚੋਖੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ

ਗੁਰ ਕੇ ਜਸ ਹੈ ਸੈਲ ਨਿਬਾਤੇ

ਮੈਂ ਚੀਟੀ ਕਿਆ ਚੁਕ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦਾ ਜਸ ਤਾਂ ਮਿਸਰੀ ਦਾ ਪਹਾੜ ਹੈ ਟਿਕ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਵੇਂ
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਖਾਂਦੀ ਰਹੇ ਉਹ ਉਸ ਪਹਾੜ ਵਿਚੋਂ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਮਿਸਰੀ ਖਾ ਲੈ ਗੀ

ਤੂ ਦਰੀਆਉ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ

ਮੈਂ ਮਛਲੀ ਕੈਸੇ ਅੰਤੁ ਲਹ

ਮਛੀ ਵਿਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੰਦ ਕਿਡਾ ਵੱਡਾ ਹੈ ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਖੀਆਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਰਾਕਮ
ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਲਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ । ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਲਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼
ਸਿਰਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਸਰੋਬਾਸ਼ਰ ਨੂੰ ਹੀ ਕਰਕੇ
ਮੁਆਫ਼ੀਆਂ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਵਲ ਲਾਇਆ ।
ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਤਰਾਂ ਪੰਡਿਤ ਅਤੇ ਪਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਖੰਡ ਕਰਨ
ਵਲ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਭਗਮਾਂ ਦੇ ਜਾਨ ਵਿਚ ਫਸਾ ਰਹੇ ਸਨ । ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ
ਪਾਖੰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ । ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਤਰਾਂ ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ
ਅਤੇ ਪੀਰ ਜੰਤੂ ਮੰਤ੍ਰਾਂ ਅਤੇ ਤਵੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ
ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧੇ ਗੁਰ ਪਾਇਆ । ਸਿੱਧ ਜੋਗੀ ਜਿਹੜੇ ਬਿੱਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ
ਨਾਲ ਉੱਡ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਛੁਪ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਭੁਖੇ ਪਿਆਸੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ
ਸਨ, ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਬਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅੰਦਰ ਸਾਦ" ਦਸਕੇ ਮਾਨ ਮਾਇਆ
ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ । ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ ।

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ।

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ।

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮਹਾ ਦਖ ਪਾਇ ।

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮਹਾ ਗੋਬਿ ਗੁਬਾਰਿ ।

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੁਖਾ ਜਨਮੁ ਹਾਰਿ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖੰਡਨ ਦਾ
ਨਹੀਂ ਹੈ । ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਸਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣੇ ਅਤੇ ਜੇ ਹਿੰਦੂ
ਹੈ ਤਾਂ ਸਚਾ ਹਿੰਦੂ ਬਣੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ

ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਤੂੰ ਲੇਹਿ ਇਆਨੇ

ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ਬਹੁ ਡੂਬੇ ਸਿਆਨੇ

ਮਤ ਕੋ ਭਰਮਿ ਭੁਲੈ ਸੰਸਾਰਿ

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕੋਇ ਨ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਿ

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਈ ਮੈ ਭਾਈ

ਬਿਨੁ ਨਾਮੈ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ

ਭਾਈਚੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ

ਪੂਛਹੁ ਧਰਮੈ ਨਾਰਦੈ ਬੇਦ ਬਿਆਸੈ ਕੋਇ

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਕਿਉ ਪਾਈ ਮੈ

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਿਉ ਪਿਆਈ ਮੈ

੧੬

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਹਾਇ

ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਐਸਾ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਰੋਲ ਸਚਾਈ ਅਥਵਾ ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਚਿਖੇਂਸਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁੰਟਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬਾਣੀ ਹੈ। ਸੱਤੇ ਬਲਵੰਤ ਦੀ ਵਾਰ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਮੰਦਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸੰਦ ਵੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੋਰ ਵੀ ਕਈ ਕਵੀ ਅਪਣੀ ਬਾਣੀ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋਲ ਆਏ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਥਕ ਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੀ ਜਾਂ ਰਮਾਦਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਗੰਧ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਅਤੇ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਬਾਣੀ ਲਿਖਣ ਲਗਿਆ ਕਿਸੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਮ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਕਿਸੇ ਜਗੀਰ ਦਾ ਨਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮਾਨ ਅਥਵਾ ਸੇਭਾ ਦੀ ਧਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੋਲ ਸਚਾਈ ਲਿਖ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਜੈਸੀ ਮੈਂ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ

ਤੈਸੜ ਕਰੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲੇ

ਅਜ ਸਾਰੇ ਸਿਖ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸਿਖਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸਿਰ ਨਿਵਾ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਭਾਗਤ ਦੇ ਗੋਸਟਰਪਤੀ ਜੀ ਵੀ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਿਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ **ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ** ਹੈ ਅਤੇ ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਇਹੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :-

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਥਵਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ
ਮੰਗਲਾ ਚਰਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਤੇ ਇਹ ਮੁਹਰ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ
ਗੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਦਾ ਵਸੀਲਾ
ਗੁਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰ ਕੌਸਾ ਹੋਵੇ ?

ਸਾਖੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰ ਅਖਵਾਉਣ
ਵਾਲੇ ਪੀੜਿਤ ਅਤੇ ਪਾਪੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ

ਪੁਜਾ ਤਿਲਕ ਕਰਤ ਇਸਨਾਨਾ
ਛੁਰੀ ਕਾਢਿ ਲੇਵੈ ਗੰਥ ਦਾਨਾ
ਬੇਦ ਪੜ੍ਹੈ ਮੁਖਿ ਮੀਠੀ ਬਾਣੀ
ਜੀਅ ਕਰਤ ਨ ਸੰਗੈ ਪਰਾਣੀ

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੀਰ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਰੰਜ ਹੋ
ਕੇ ਸਾਰਾ ਸੁਹਿਰ ਹੀ ਗਰਬ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਗੁਰ
ਦੀ ਉਸਤਤ ਨ ਸਹਾਰਦੇ ਹੋਏ ਫਿਰ ਘਟ ਪਾਣੀ ਵੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ
ਸਨ ਸਗੋਂ ਉਲਟਾ ਪਹਾੜ ਤੇ ਵੜੇ ਵੜੇ ਪੱਥਰ ਰੋੜ੍ਹ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ
ਤਿਆਰ ਸਨ।

ਇਹੋ ਜੇਹੇ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਪੀਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਨ ਲਈ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਅੰਧੇ ਗੁਰ ਤੇ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ

ਅਥਵਾ

ਅੰਧੇ ਕੈ ਗੁਰਿ ਦਸਿਅੈ ਅੰਧਾ ਹੋਇ ਸੁ ਜਾਇ ।

ਜੀ ॥ ੧ ॥ ਜਗਤਾ ਜੇ ਲਿਖਿ ਰਿਖਰ । ॥ ੧ ॥

ਇਹੋ ਜੇਹੇ ਗੁਰੂਆਂ ਸੰਤਾਂ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ
ਭੱਟ ਭਿਖਿਆ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਰਹਿਓ ਸੰਤ ਹਉ ਟੋਲਿ, ਸਾਧ ਬਹੁਤੇਰੇ ਡਿਠੇ
ਸੰਨਿਆਸੀ ਤਪਸੀਅਹ ਮੁਖਹੁ ਏ ਪੰਡਤਸਿਠੇ
ਬਰਸੁ ਏਕ ਹਉ ਫਿਰਿਓ ਕਿਨੈ ਨਹੁ ਪਰਚਉ ਨਾਯਓ
ਕਹਤਿਅਹ ਕਹਤੀ ਸੁਣੀ, ਰਹਤ ਕੋ ਖੁਸੀ ਨ ਆਯਓ

ਜੇ ਇਹ ਜੇਹੀ ਗਲ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਕੌਸਾ ਹੋਵੈ ?
ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਆਗਯ ਹੈ

ਚੇ ਮਨ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਖੋਜਿ ਨਹੁ
ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਜਾਇ

ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾ ਪਤਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗੇ ਗਾ ?
ਇਸ ਦਾ ਉੱਤਰ ਹੈ

ਜਿਸੁ ਮਿਲਿਐ ਮਨਿ
ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ
ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਹੀਐ

ਅਥਵਾ

ਸਤਿਪੁਰਖ ਜਿਨਿ ਜਾਨਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਉ

ਜੁਵਾ

ਬ੍ਰਹਮ ਬਿੰਦੇ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰੀਅੰ
ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ

ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਵਿਹੁ ਸਾਧ ਜਨੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥

ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਜਹੁ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਜਿਨਿ ਜਗੀਨਾ ਬੁ ਜਗਦੀਸੁ ਜਪਾਇਆ ॥

ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਖਹੁ ਟਿਕ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕਾ ਹਰਿ ਪੰਥੁ ਬਤਾਇਆ ॥

ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੀ ਸਤੁ ਪਗੀ ਪਵਹੁ ਜਿਨਿ ਮੇਹ ਅੰਧੇਰੁ ਚਕਾਇਆ ॥

ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਹਹੁ ਸਭਿ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਟਹਾਇਆ ॥

ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ, ਰਾਜਿਆਂ

ਅਤੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੋੜ ਕਰਾ ਕੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਲ ਲਾ ਸਕੇ ?

ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪੰਡਿਤਾਂ ਪਾਂਧਿਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਖੰਡਾਂ

ਕਰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਹਿਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਸਕੇ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਿੰਧੀਆਂ

ਸਿੰਧੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਿੰਧਾਂ ਅਤੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਵਲ ਲਾ ਸਕੇ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਜ ਵਿਚੋਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰ

ਸਕੇ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਧੀ ਆਬਾਦੀ ਔਰਤ ਜਾਤੀ

ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕਰਾ ਕੇ ਰੱਖ ਸਕੇ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ

ਖਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਾਇਆਂ ਦੇਸ ਦੀ

ਸੇਵਾ ਵਲ ਲਾ ਸਕੇ ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਵਿਛੁੜੇ ਹੋਏ

ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਆਸਾਨ ਰਸਤਾ ਵਿਚੇ ਗ੍ਰਿਹਸਥਾ

ਰਹੀ ਉਦਾਸੀ ਦੇਸ ਸਕੇ ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਸਮਾਨਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕੇਵਲ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹੈ

ਕਿਉਂ ਜੋ

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚ ਆਪੁ ਰਖਿਓਨੁ

ਅਨਸਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੇ ਸਚੀ ਵਿਚ ਸੀ ਆਖਣਾ

ਸਾਧਸੰਗਤਜੀ, ਰਾਮਤ ਅਨਮਾਤ, ਕਿਸੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ
 ਹੀਰਿਆਂ ਮਲੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜੜੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਤੀਰਥ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹਿੰਦਵਾ
 ਜਾਂ ਜਗਨ ਨਾਥ ਪੁਰੀ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਨਦੀ ਭਾਵੇਂ ਗੰਗਾ ਜੈਸੀ ਪਵਿੱਤਰ ਵੀਕਿਉਂ ਨ ਹੋਵੇ,
 ਕੋਈ ਮੜੀ ਜਾਂ ਕਬਰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਡੇ ਮਹਾਂਪਰਖ ਦੀ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਮੰਦਰ
 ਮਸਜਦ ਜਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਕੋਈ ਵੇਦ ਸਾਮਤ੍ਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਗ੍ਰੰਥ, ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ
 ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਥੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਕਹਮਤ ਝੂਠੇ, ਝੂਠੇ ਨ ਬੀਚਾਰੈ

ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ

ਕਬੀਰ ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਿ ਮੋਲਿ ਲੇ, ਮਨ ਹਠਿ ਤੀਰਥ ਜਾਰਿ।

ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਸ੍ਵਾਂਗ ਧਰਿ, ਭੂਲੇ ਭਟਕਾ ਖਾਰਿ।

ਕਬੀਰ ਪਾਹਨੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀਆ, ਪੂਜੈ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰ।

ਇਸ ਭਰਵਾਸੇ ਜੋ ਰਹੇ, ਬੂਡੇ ਕਾਲੀ ਧਾਰ।

ਕਬੀਰ ਕਾਗਦ ਕੀ ਓਬਰੀ, ਮਸੂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਪਾਟ।

ਪਾਹਨ ਬੋਰੀ ਪਿਰਥਮੀ, ਪੰਡਿਤ ਪਾੜੀ ਬਾਟ।

ਇਥੇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਰਾਮਤ ਬਾਰੇ ਦਸ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪੱਥਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਮੂਲ ਲੈ ਕੇ
 ਪੂਜਣ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ
 ਪਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਹ ਇਕ ਦੁਨਿਆਵੀ ਚਾਲ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਕੋਈ ਹਠ
 ਕਰਕੇ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਰਖੇ ਕਿ ਮੈਂ ਭਵਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਨੂੰ
 ਇਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਉਸਨੂੰ
 ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਡੋਬ ਦੇਣਗੇ। ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੂਰਤੀ
 ਪੂਜਕਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਯਤਨੀ ਡੋਬ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਦਾਂ, ਸਾਮਤ੍ਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ
 ਮਾਮਲੇ ਪੰਡਿਤ ਅਥਵਾ ਪਰਚਾਰਕ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਟ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੇਵੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ

ਜਿਹੜੇ ਜੀਵ ਹੱਤਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾੜਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਸਰਜੀਓ ਕਾਟਹਿ, ਨਿਰਜੀਓ ਪੂਜਹਿ, ਅੰਤ ਕਾਲ ਕਓ ਭਾਰੀ ।
ਫਿਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਪੂਜਹਿ ਤੇਲਹਿ ਪਾਰਬਰਮ ਨਹੀ ਜਾਨ
ਇਸੇ ਭਰਮ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਪੇਸਟ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਕਹਾ ਭਯੋ ਜੋ ਅਤਿਹਿਤ ਕਰਿ, ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਮਿਲਾ ਪੁਜਾਈ ।
ਪਾਨ ਥਕੇ ਪਾਹਨ ਕਹ ਪਰਮਤ ਕਛੁ ਕਰਿ ਸਿੰਧ ਨ ਆਈ ।
ਅਛਤ ਧੂਪ ਦੀਪ ਅਰਧਤ ਹੈ, ਪਾਹਨ ਕਛੁ ਨ ਥੈ ਹੈ ।
ਤਾ ਮੈ ਕਹਾ ਸਿਧ ਜ ਹੈ ਜਤ ਤੋਹਿ ਕਹਾ ਬਰਦੈ ਹੈ ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਆਪ ਹੀ ਨਿਰਜੀਓ ਹੋਵੇ, ਉਸਨੇ
ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇਣੀ ਅਤੇ ਕੀ ਵਰਦੇਨਾ ਹੈ ? ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਨਿਰਜੀਓ ਪੂਜਹਿ ਮਤਾ ਸਰੇਵਹਿ, ਸਭ ਬਿਰਥੀ ਘਾਲ ਗਵਾਵੈ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਜਿਥੇ ਨਿਰਜੀਓ ਦੀ ਪੂਜਾ ਬਿਰਥੀ ਦਸਦੇ ਹਨ ਉਥੇ
ਜਗਿਆਸੂਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਈ

ਸਾਤਿਗੁਰ ਦੇਉ

ਪਰਤਾਖ ਹਰਿ ਮੂਰਤਿ

ਜੋ ਸੀਮਤ ਬਚਨ ਸੁਣਾਵੈ ।

ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗੀਰੀ ਪੱਥਰ ਦੀ ਮੁਰਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ
ਨਿਗੀਰੀ ਚੀਜ਼ ਪਰਮੇਸਰ (ਹਰਿ) ਦੀ ਮੁਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ । ਹਰਿ (ਪਰਮੇਸਰ) ਦੀ
ਪਰਤੱਖ ਮੁਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਪੋਲੇ ਮਖਾਬੀਬੰਦ ਤੋਂ ਉਚਾਰਕੇ
ਸੁਰ ਸਿਖਿਆ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖਾਖਸਦੇ ਹਨ । ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ, ਗੋਪਾਲ ਗੁਰ, ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਨਾਰਾਇਣ ।

ਗੁਰ ਦਇਆਲ ਸਮਰਥ ਗੁਰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਤਿਤ ਰਿਪੁਸਲ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਜਿਥੇ ਨਿਗੀਰੀ ਦੀ ਪੁੱਜ ਬਿਰਥੀ ਦਸਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਇਹ
ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰਿ ਦੀ ਪਰਤੱਖ ਮੁਰਤੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਇਕ ਅਤੁਟ ਪੁੰਨ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ

ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮੁਖਿ ਸੰਚਰੁ ,

ਤਿਸੁ ਪੁੰਨ ਕੀ ਫਿਰਿ ਤੇਟਿ ਨ ਆਵੈ ।

ਭਾਵ ਹਰਿ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਪਰਸਾਦ ਛਕਾਉਣ ਅਤੇ ਖਸਤਰ
ਆਦਿ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪੁੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤੇਟਿ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਹਰਿ ਦੀ ਪਰਤੱਖ ਮੁਰਤੀ ਦਸਦੇ ਹਨ
ਉਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਪੱਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦੱਸਣ ਦੀ ਵੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬ੍ਰਹਮ ਬਿੰਦੇ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਹੀਮੈ

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਇਸ ਸੁਬਦ ਵਿਚ ਇਸ ਸਚਾਈ ਤੇ
ਪੱਕੀ ਮੁਹਰ ਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਗੀਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸਿਰਫ
ਸੰਮਤ 1526 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਮਤ 1765 ਤਕ ਹੀ ਲੋੜ ਸੀ ?

ਇਤਹਾਸਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ
ਅਵਤਾਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਉਹ ਤਾਂ ਅਜ ਵੀ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰ. ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਤਾਂਘੀ'
ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਕੁਝ ਕੁ ਸਤਰਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵੇਖੋ

ਨੁਹ ਮਾਰ ਦਾ ਹਰ ਜਗਾ ਹੋਇਆ ਗਰਮ ਧਾਜਾਰ ।

ਚੋਰੀ ਯਾਰੀ ਨਗੀ ਦੀ ਹਰ ਪਾਸੇ ਭਰਮਾਰ ।

ਅਗੇ ਤਾਂ ਸੀ ਇਕ ਠਗ ਸਜਣ ਦਿਤਾ ਤਾਰ ।

ਹੁਣ ਤਾਂ ਆਵਾਈ ਉਤਿਆ ਸਭ ਦਾ ਇਹੋ ਵਿਹਾਰ ।

ਬਲੇ ਫਿਰਨ ਜੋ ਜਗ ਵਿਚ ਅਮਨ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ।

ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਨਾ ਰਹੇ ਬੀਬਾਂ ਦੇ ਅੰਬਾਰ ।

ਜਨਤਾ ਭੁਖੀ ਮਰ ਰਹੀ ਐਸੇ ਕਰਨ ਸਰਦਾਰ ।

ਉਜੜੇ ਮੜ੍ਹ ਮੜ੍ਹ ਉਜੜੇ ਵਸਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰਬਾਰ ।

ਤਪਤ ਕੜਾਹਾ ਮੰਨਿਆ ਦਿਤਾ ਸੀ ਤੂੰ ਠਾਰ ।

ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਵਿਚ ਸੜ ਰਿਹਾ ਅਜ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ।

ਗਰਕਣ ਉਤੇ ਆ ਗਿਆ ਬਾਘਾਇਰ ਸੰਸਾਰ ।

ਥੈਠੇ ਤਾਂਘਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਵਿਚ 'ਤਾਂਘੀ' ਸਭ ਨਰ ਨਾਰ ।

ਜਗਤ ਜਲੰਦਾ ਰਖ ਲੈ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰ ।

ਜਿਤ ਦੁਆਰੇ ਉਬਰੇ ਤਿਉ ਲੋਹ ਉਬਾਰ ।

ਜਦੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਹੀ **ਸਿਰਜੇ ਦਾਨੋ ਦੇਵਤੇ** ਅਨੁਸਾਰ

ਰਾਕਸ ਅਤੇ ਦੇਵਤੇ ਦੋਵੇਂ ਤਰਾਂ ਦੀ ਮਨੁਖ ਬਣਾਏ ਹਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸ

ਵਿਚ ਝਗੜਾ ਅਥਵਾ ਜੁੱਧ ਹੋਣਾ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ । ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੈਤਾ ਦਾ

ਰੂਪ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ । ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ

ਅਵਤਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਰਹਿਣੀ ਹੈ

ਦਸੇ ਪਾਸੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸਿਸਟੀ ਵਿਚ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਅਭਿਣ ਜਾਣਾ ਬਣਿਆ

ਰਹੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਹਿਬਰੀ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹੇਗੀ

ਜਾਂ ਸਿੰਧਾ ਕਹਿ ਲਏ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੀ ਲੋੜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਹੈ

ਸਾਡੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤਾਂ ਸਭੇ ਅੰਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਨਮਸਾਖੀ ਵਿਚ

ਇਸਤਰਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

"ਸਾਰਾ ਕਲਿਜਗ ਭੋਗਸੀ ਨਾਨਕ ਧਰਮ ਅਵਤਾਰ"

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ
ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਕੇ ਨਾਨਕ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ
ਹੈ

ਨਾਨਕਿ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ

ਪਰ ਕਿਹੋ ਜੇਹਾ

ਸਚ ਕੋਟ ਸਤਾਈ ਨੀਵ ਦੈ

ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚ ਦੀ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ ਰਖ ਕੇ ਕਿਲ੍ਹਾ
ਉਸਾਰਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਸੱਚ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ । ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਸੇ
ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਕਲਿਜੁਗ ਭੁਗਤਾ ਦਿੰਦੇ ਪਰ ਮਰਯਾਦਾ ਪਹੁੰਚੇਤਮ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਨੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਰੀਰ ਬਦਲ ਬਦਲ
ਕੇ ਹੀ ਇਸ ਤਖਤ ਤੇ ਸਭਾਇਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ । ਇਸ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਇ ਸਰੀਰ
ਵਿਚ ਜੋਤ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੁਗਾਤਿ ਮਰਯਾਦਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਵਾਲੀ ਸੀ

ਜੋਤ ਉਹ ਜੁਗਾਤਿ ਸਾਇ

ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਅੈ

ਇਸ ਤਖਤ ਤੇ ਬਹਿਲ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਪਹਿਲੋਂ ਪਰਖ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ
ਪਰਖਵਿਚੋਂ ਪੂਰਾ ਉਤਰਨ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ ਹੀ ਇਸ ਤੇ ਸਭਾਇਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਕਬੀਰ ਕਸਾਉਟੀ ਰਾਮਕੀ ਝੁਠਾਟਿਕੈ ਨ ਕੋਇ

ਇਥੇ ਕਿਸੇ ਦਾਲਿਰਾਜ ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਰਿਸਵਤ — ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕੋਈ
ਸਫਾਰਸ਼ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਭਾਵੇਂ ਪੁਤਰ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਜਵਾਈ

ਪੁਤ੍ਰੀ ਕਉਲੁ ਨ ਪਾਲਿਓ ਕਰਿ ਪੀਹੁ ਕੰਨੁ ਮੁਰਟੀਅੈ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚ
ਰਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ (ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ) ਦੀਆਂ ਕਈ
ਗੁਪਤ ਪਰਗਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆਂ ਲਈਆਂ ਸਨ । ਹਰ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ
ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਪੂਰੇ ਉਤਰਦੇ ਰਹੇ । ਨਮੂਨੇ ਮਾਤਰ ਕੁਝ ਕੁ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ
ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

ਇਕਦਿਨ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਬਾਰਸ਼ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੰਧ ਢਹਿ ਗਈ ਸੀ
ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਮਿਹਰਭ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਲੱਗਾ । ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ

ਨੇ ਬਗੇਰ ਹੋਣਾ ਪਾਣ ਅਤੇ ਬਿਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਤੇ

ਆਪ ਹੀ ਅਪਣਾ ਸਿਰ ਛਤੀਰ ਥੱਲੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬੇਆਰਾਮੀ
ਨ ਹੋਵੇ । ਅੰਤ੍ਰਿਜਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਬੜੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
ਬਖਸ਼ੀਆਂ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿਰ ਇਕ ਰਾਤ ਜੇਖੀ ਬਾਰਸ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਇਕ ਕੰਧ ਢਹਿ ਢੇਰੀ
ਹੋ ਗਈ । ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕੰਧ ਹੁਣੇ ਹੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਏ ।

ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਿਖਾਂ ਨੇ "ਮੀਂਹ ਵਰ ਰਿਹਾ ਹੈ" ਕਹਿ ਕੇ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ
ਪਰ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਵਕਤ ਟੋਕਰੀ ਅਤੇ ਕਹੀ ਫੜਕੇ ਗਾਰੇ ਦੀ ਕੰਧ
ਉਸਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ
ਵਿੰਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਕੰਧ ਦਾ ਉਹ ਟੋਟਾ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਢਾਂਹ ਕੇ ਉਸਾਰਿਆ ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਕੋਈ ਗਿਲਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ

‘ਹਮ ਭੂਲਿ ਵਿਗਾੜਹ’ । ਸੇਵਕ ਨੇ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸਮਝ ਕੇ
ਨਾਅਕੋ ਨ ਥੱਕੇ

ਇਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ

ਕਿ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕਪੜੇ ਧੋ ਲਿਆਓ । ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਨੇ

ਕੋਧ ਨਾਲ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬੁਢੇਪੇ ਕਾਰਣ ਤੁਹਾਡੀ ਮਤ ਮਾਰੀ ਗਈ ਹੈ

ਜੋ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ । ਬਾਬੇ ਬੁਢੇ ਜੀ

ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹੁਣੀਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਹੋ ਦਿਨ

ਚੜ੍ਹੇ ਕਪੜੇ ਧੁਪ ਜਾਣਗੇ । ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਸਤੂ

ਲੈ ਕੇ ਦਹਿਆ ਵਲ ਟੁਰ ਪਏ । ਖੇਡ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ

ਸਰਮਚ ਹੀ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਪਰਤੀਤ ਹੋਇਆ । ਸਾਬਨ ਨਾਲ ਬਸਤੂ ਧੋ ਕੇ ਸੁਕਾ ਕੇ

ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੇੜਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਗੇ ਲਿਆ ਰਖੇ । ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਖਿਆ

ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਤੂੰ ਧੰਨ ਹੈਂ ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਵੇਰਾਂ ਇਕ ਅਰਬੀ ਕਟੋਰਾ ਲੈ ਕੇ ਖੂਹ ਤੇ ਟਿਸਨਾਨ ਕਰਨ

ਗਏ । ਉਥੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਕਈ ਸਿਖ ਪਲੇਤੇ ਹੋਏ ਸਨ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ

ਜਾਣ ਬੁਝਕੇ ਕਟੋਰਾ ਚਿਕੜ ਭਰੇ ਛੱਪੜ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ । ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ

ਕਿ ਕਟੋਰਾ ਕੱਢ ਲਿਆਓ । ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਟਾਲ ਮਟੋਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ

ਜੀ ਨੇ ਬਿਨ ਹੁਕਮ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਹੀ ਝੁਟ ਛੱਪੜ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਕਟੋਰਾ

ਕੱਢ ਲਿਆਂਦਾ । ਕਟੋਰਾ ਮਾਂਝਕੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਧੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਫੜਾ

ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪ ਕਪੜੇ ਧੋਣ ਅਤੇ ਟਿਸਨਾਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਚੁੱਲੇ ਗਏ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਈ ਕੌਤਕ ਕਰਦੇ ਅਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਪੂਰੇ ਉਤਰਦੇ ਰਹੇ

ਇਕ ਵੇਰ ਬੜਾ ਭਿਆਨਕ ਸਾਂਗ ਵਹਤਾਇਆ । ਪਾਟੇ
ਪਹਾਣੇ ਕਪੜੇ ਪਾ ਲਏ ਪੰਜਸਤ ਕੁੰਤੇ ਰਸੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਫੜ ਲਏ । ਹਥਵਿਚ
ਇਕ ਲੰਮਾ ਸੋਟਾ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੁਰੋਧੀ ਜਿਹਰਾ ਬਣਾ ਕੇ, ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰੀਆ
ਕਰ ਪਿੰਡੇ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਟੁਰ ਪਏ । ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਨਾਗੇ ਆਉਂਦਾ ਸੋਟੇ ਮਾਰਨ ਲਗਾ
ਪੈਂਦੇ । ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁਜੇਸਿਖਾਂ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਬੁਢੇ ਪੇ ਕਾਰਣ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਗਲ
ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ਮੁਖੀ ਸਿਖ ਵੀ ਮਾਰ ਖਾ ਕੇ ਪਿਛੇ ਹੱਟ ਗਏ । ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ
ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਪਰ ਉਹ ਪਿਛੇ ਨ ਹਟੇ ਸਗੋਂ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹ ਹੀ ਰਖਿਆ

ਮੈਂ ਕਓ ਘਾਲਿ ਜਾਹਿ ਭਾਵੇਂ ਮਾਰਿ ਡਾਰਿ

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਛਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦਾ ? ਅਗੋਂ ਭਾਈ
ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ ਬੜੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਥੇ ਜਾਵਾਂ ?

ਕਿਸ ਹੀ ਕੋਈ ਕੋਇ ਮੰਵੁ ਨਿਮਾਣੀ ਇਕੁ ਤੂ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਭਾਈ ਜੀ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ । ਸੱਤੇ ਬਲਵੰਤ
ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

**ਸਿਖਾਂ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਘੋਖਿ ਕੈ ਸਭ ਓਮਤਿ ਵੇਖਹੁ ਜਿਕਿਓਨੁ
ਜਾਂ ਸੁਧੈਸੁ ਤਾਂ ਲਹਣਾ ਟਿਕਿਓਨੁ**

ਮੁਨਾਸਬ ਸਮਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਕਦਿਨ ਭਰੇ ਦੀਵਾਨ
ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਆਸਣ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ
ਅਪਣੇ ਆਸਣ ਤੇ ਬੈਠਾ ਦਿੱਤਾ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਬੁਢੇ ਜੀ
ਨੇ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗਰਿਆਈ ਦਾ ਟਿੱਕਾ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ
ਜੀ ਨੇ ਥਾਲ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਇਕ ਨਰੋਲ ਰਖ ਕੇ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ
ਮਥਾ ਦੇਕਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ

ਲਹਣੇ ਧਰਿਓਨੁ ਛਤ੍ਰੁ ਸਿਰਿ

ਅਸਮਾਨਿ ਕਿਆੜਾ ਛਿਕਿਓਨੁ

ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਜੋਤਿ ਮਾਰਿ ਆਪੁ ਆਪੈ ਸੇਤੀ ਮਿਕਿਓਨੁ

੧੬

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰਮਸਿੰਘਜੀ ਸਹਾਇ

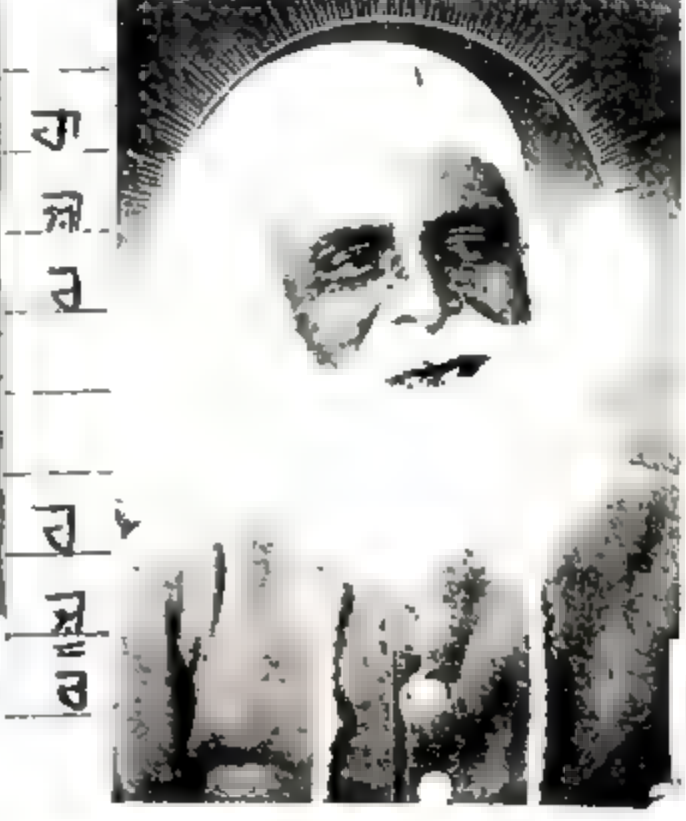
ਨਾਨਕਿ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ ਸਚੁ ਕੋਟੁ ਸਤਾਣੀ ਨੀਵਦੈ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਿਮਾਣੀ ਬਖਸ਼ ਰਹੇ ਹਨ

ਠਾਠੀਕਿ ਰਾਜੁ ਚਲਾਇਆ ਸਚੁ ਕੋਟੁ ਸਤਾਣੁ ਨੀਵਦੈ

ਹਾਜ਼ਰ ਹਜ਼ੂਰ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਮਿਟ ਗਈ ਧੁੰਧ ਹੋਈ ਰੁਸ਼ਨਾਈ

ਗੀਤ

ਮਿਟ ਗਈ ਧੁੰਧ ਹੋਈ ਰੁਸ਼ਨਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।
 ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।
 ਪਾਪ ਕਮਾਵਣ ਸੰਤ ਦੁਖਾਵਣ ਰਾਜੇ ਹੋ ਗਏ ਜਦ ਅਨਿਆਈ ।
 ਹਕ ਪਰਾਇਆ ਲੁਟ ਲੁਟ ਖਾਏ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਨੇ ਸੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ ।
 ਧੌਲ ਧਰਮ ਦੀ ਸੁਣ ਦੁਹਾਈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।
 ਮਿਟ ਗਈ ਧੁੰਧ ਹੋਈ ਰੁਸ਼ਨਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।
 ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।
 ਲੈ ਬਾਲੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਜਿਸ ਚਕਰ ਜਗ ਤੇ ਲਾਕੇ ।
 ਰਾਖਸ਼, ਪਾਪੀ, ਮੰਤ ਬਣਾਏ ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਾਕੇ ।
 ਧਰਮ ਦੀ ਨੀਵ ਰਖਾਵਣ ਤਾਈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।
 ਮਿਟ ਗਈ ਧੁੰਧ ਹੋਈ ਰੁਸ਼ਨਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।
 ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।
 ਕਹਿੰਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਜੀਹਨੂੰ ਅਸਾਡਾ ਹਿੰਦੂ ਸਿਖ ਦੀਸਾਈ ।
 ਜਿਸਨੇ ਨਾਲ ਰਬਾਬ ਸਭ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦੀ ਤਾਨ ਬੁਣਾਈ ।
 ਅਜ ਆਖੇ ਸਭ ਲੁਕਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।
 ਮਿਟ ਗਈ ਧੁੰਧ ਹੋਈ ਰੁਸ਼ਨਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।
 ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ।

ਸੰਤ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
 "ਮਾਜ਼ਾਦ"

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੀ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਆਇਆ

ਮਾਲਕ ਖਲਕ ਦਾ ਦੁਖੀਆਂ ਦਾ ਬਣ ਪਾਲਕ ਨੂਰ ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਸਾਕਾਰ ਆਇਆ ।
 ਕਤਕ ਪੁੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤ ਬਿਅੰਤ ਲੈ ਕੇ ਮਾਨਸ ਰੂਪ ਖੁਦ ਧਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਇਆ ।
 ਕਢਲ ਫੁਲ ਵਾਂਗੂ ਮੁਖੜੇ ਖਿੜੇ ਵਾਲਾ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਦੇ ਘਰ ਅਵਤਾਰ ਆਇਆ ।
 ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਲਈ ਦੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਵਗਿਆ ਵਧਾਈ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਲੀ ਬਜਾਰ ਆਇਆ ।
 ਧੁੰਧ ਰੂੜ ਦੀ ਜਗ ਤੋਂ ਹਟਣ ਲਗੀ ਨਾਨਕ ਸਚ ਦਾ ਚਾਨਣ ਮੀਨਾਰ ਆਇਆ ।
 ਕਣ ਕਣ ਤਲਵੰਡੀ ਦੇ ਬਣੇ ਮੋਤੀ ਲੈ ਕੇ ਜਦ ਪਟਕਾਸ਼ ਕਰਤਾਰ ਆਇਆ ।
 ਬਾਲ ਪਣ ਦੇ ਵੇਖ ਅਨੰਕ ਕੋਤਕ ਚਰਨ ਚੁੰਮਣ ਲਈ ਫਾਇ ਬੁਲਾਰ ਆਇਆ ।
 ਲੈ ਕੇ ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਜੋ ਪਿਓ ਪਾਸੋਂ ਸਚੇ ਸੋਢੇ ਦਾ ਵਸਨ ਵਪਾਰ ਆਇਆ ।
 ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਦੀ ਸੁਚੀ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਕੇ ਭਾਗੋ ਜਹਿਆਂ ਦਾ ਕਰਨ ਸੁਧਾਰ ਆਇਆ ।
 ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਵਣੇ ਦਾ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ 'ਚ ਦੇਣ ਪਰਚਾਰ ਆਇਆ ।
 ਕੋਢੇ, ਸਜਣੀ, ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਤਿ ਨਾਮ ਦਸ ਕਰਨ ਉਧਾਰ ਆਇਆ ।
 'ਗੁਪਤ' ਪ੍ਰਕਟ ਤਾਰਨ ਲਖਾ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੀ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਆਇਆ ।

ਸੰਤ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀ
 "ਗੁਪਤ"

ਸਾਂਝਾ ਸਭ ਦਾ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਮਾਇਆ

ਵਾਲੀ ਅਗਲਾ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਉਤਰਿਆ ਜਾਂ ਉਹਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਆਇਆ।
ਗਊ ਅਤੇ ਗ੍ਰੀਬ ਦੀ ਰਖਯਾ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਕਰਨ ਕਲਿਆਨ ਆਇਆ।
ਆਕੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕੀਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਦਾ ਮਾਨ ਵਧਾਨ ਆਇਆ।
ਜਿਸਨੂੰ ਚਾਏ ਬੁਲਾਰ ਖੁਦਾ ਭਿਠਾ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਲਈ ਭਗਵਾਨ ਆਇਆ।
ਪਾਮਰ ਕੋਢੇ ਜਹੇ ਬਾਬਰਾਂ ਜਾਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਠੀ ਮਧੁਰ ਜਿਹੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣਾਨ ਆਇਆ।
ਸਾਂਝੀ ਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਖਾਤਰ ਸਾਂਝਾ ਸਭ ਦਾ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਆਇਆ।

ਖੇਤ ਉਜੜੇ ਹੋਏ, ਤੇ ਸਰਪ ਛਾਇਆ, ਕਰਕੇ ਬਰਪਨ ਵਿਚ ਕੋਤਕ ਵਿੱਖਾ ਦਿਤਾ।
ਕਿਤੇ ਬਰਦਾ ਫੌਜੀ ਹਟਾਨ ਖਾਤਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਲ ਵਿੱਖਾ ਦਿਤਾ।
ਦੋਤ ਅਕ ਖਾਕੇ ਅਪਣੇ ਸੋਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿਤੇ ਰੋੜਾਂ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਵਿਛਾ ਦਿਤਾ।
ਸਾਹ ਦੁਖੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕੇ ਸਾਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੋਖਾ ਬਣਾ ਦਿਤਾ।
ਦਸਾਂ ਨੌਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਤੇ ਵੰਡ ਛਕਣਾ ਸਜਣ ਠਗ ਨੂੰ ਬੰਦਾ ਬਣਾਨ ਆਇਆ।
ਸਿਧ ਪਰਬਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਧ ਕੀਤੇ ਸਾਂਝਾ ਸਭ ਦਾ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਆਇਆ।

ਪੰਡਤ ਕਾਂਸ਼ੀ ਦਾ ਮੱਕੇ ਦਾ ਬਣ ਹਾਜ਼ੀ ਵੈਦ ਰੋਗੀਆਂ ਲਈ ਅਕਸੀਰ ਸੀ ਉਹ।
ਜੋਗੀ ਜੋਗੀਆਂ ਚੰ ਭੋਗੀ ਭੋਗੀਆਂ ਚੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਸੋਹਣੀ ਤਸਵੀਰ ਸੀ ਉਹ।
ਚੇਹਰਾ ਗੋਲ ਤੇ ਸੋਹਣੀ ਦਸਤਾਰ ਸਿਧੀ ਅਪਣੀ ਮਸਤੀ ਦੇ ਵਿਚ ਗੋਭੀਰ ਸੀ ਉਹ।
ਪਿਧਾਂ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਗੋਸ਼ਟ ਵਸ ਦਿਤਾ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਤੋਂ ਵਖ ਫਕੀਰ ਸੀ ਉਹ।
ਉਹ ਅਕਾਲ ਦਾ ਰੂਪ ਸੀ ਗੁਰੂ ਸਚਾ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਦਾ ਲੈ ਫੁਰਮਾਨ ਆਇਆ।
ਸਤਿਕਰਤਾਰ ਸਤਿਨਾਮ ਜਪਾਨ ਦੇ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਸਭ ਦਾ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਆਇਆ।

ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤੇ ਦੁਆਪਰ ਵਿਚ ਔਟ ਵਾਲਾ ਫੇਰ ਬਲਜੁਗ ਵਿਚ ਧਾਰ ਅਵਤਾਰ ਆਇਆ।
ਤੇੜਨ ਲਈ ਹੰਕਾਰ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਲਾਲੇ ਜਹਿਆਂ ਲਈ ਕਰਨ ਪਿਆਰ ਆਇਆ।
ਕਲੂ ਕਾਲ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦੇਕੇ ਤਾਰਨ ਲਈ ਉਹ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਆਇਆ।
ਅੰਗ ਲਾਕੇ ਲਹਿਣੇ ਨੂੰ ਕਰ ਅੰਗਦ ਹਰ ਆਜਿਜ਼ ਦਾ ਉਹ ਗਮਖਾਰ ਆਇਆ।
ਵੇਖ ਜਿਸਦਾ ਪਿਆਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਚਾ ਸਿਖਯਾ ਲੇਣ ਖਾਤਰ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਇਆ।
ਛੇਕਾ ਸਾਰੇ ਜਹਾਨ ਤੇ ਵਜ ਗਇਆ ਸਾਂਝਾ ਸਭ ਦਾ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਆਇਆ।

ਗਿਆਨੀ
ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

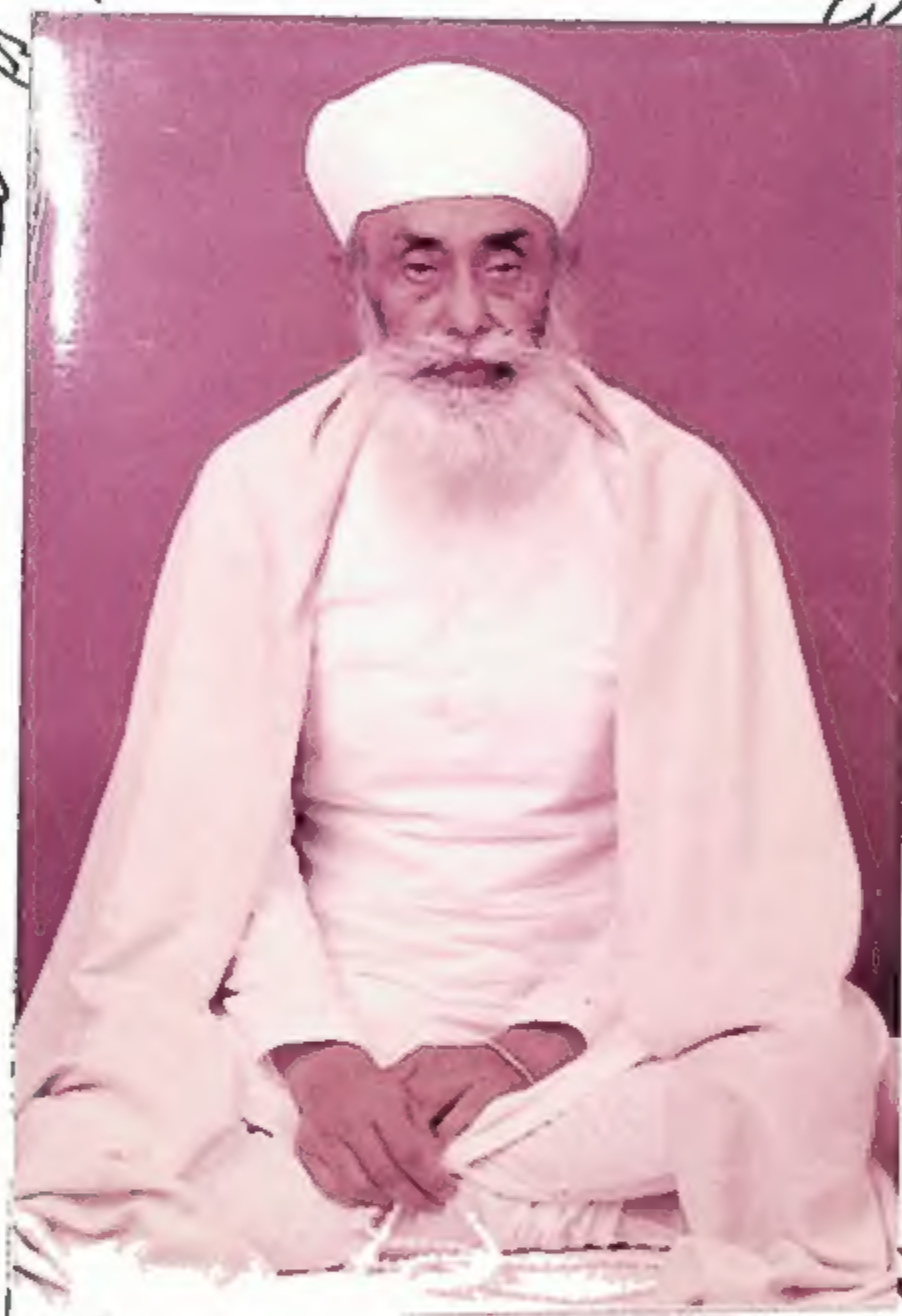
ਧਾਰ ਅਵਤਾਰ ਮਾਏ

ਖੰਨ ਪੁੰਨਿਆਂ ਦਾ ਆਇਆ ਧਰਤ ਉਤੇ, ਲੋਕੀ ਚਲਕੇ ਕਰਨ ਦੀਦਾਰ ਆਏ।
ਕਾਲੂ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇਣ ਖਾਤਰ, ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਭ ਨਰ ਨਾਰ ਆਏ।
ਰਾਇ ਭੋਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਨੂੰ ਭਾਗ ਲਾਉਣ, ਖੁਦ ਚਲਕੇ ਆਪ ਦਾਤਾਰ ਆਏ।
ਬੂਠ ਪਾਪ ਨੂੰ ਕੱਢਕੇ ਜੱਗ ਵਿਚੋਂ, ਸੱਚ ਧਰਮ ਦਾ ਕਰਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਆਏ।
ਸਜਣ ਠਗ ਨੂੰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਮੰਜ਼ਨੇ ਲਈ, ਕੋਢੇ ਰਾਖਸ਼ ਦਾ ਕਰਨ ਉਧਾਰ ਆਏ।
ਪੰਜਾ ਲਾਇਕੇ ਰੋਕਿਆ ਪਹਾੜ ਤਾਂਦੀ, ਚਰਨੀਂ ਭਿਗਿਆ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰ ਆਏ।
ਮਾਸ ਰਿੰਨਿਆਂ ਕੁਰਖੇੜ ਜਾ ਕਰਕੇ, ਪੰਡਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਹਾਹਾਕਾਰ ਆਏ।
ਕੱਢ ਤੋੜੀ ਚੰ ਖੀਰ ਵਰਤਾ ਦਿਤੀ, ਕਪਟੀ ਪੰਡਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣਹਾਰ ਆਏ।
ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਦੱਸ ਉਚਾ, ਕਹਨ ਗ੍ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਆਏ।
ਰੋਟੀ ਲਾਲੇ ਦੀ ਖਾਕੇ ਕੋਧਰੇ, ਦੀ ਮਲਕ ਭਾਗੇ ਦੇ ਪੂੜੇ ਦੁਰਕਾਰ ਆਏ।
ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਜਿਹੇ ਨਿਮਾਣੇ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ, ਤਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤਾਰਨਹਾਰ ਆਏ।
ਕੱਤ ਪੁੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਗਲਾਉਣ ਖਾਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਧਾਰ ਅਵਤਾਰ ਆਏ।

ਸੰਤ

ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ
ਜੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

His Holiness Sri Satguru Jagjit Singh ji

ਵਲੀਆਂ ਦਾ ਵਲੀ

ਸੰਤ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜ

ਜਜਮਾਨ ਹੁਣ ਕਿਥੇ ਕੂ ਜਾਕੇ ਕਿਤੇ ਬੈਠਾ
ਜੇ, ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਬੜੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਤੇ ਪਾਣੀ
ਦਾ ਘੁਟ ਤੇ ਪਿਆਲਉ ਫਿਰ ਜਿਨਾ ਚਿਰ ਅਖੇਰੇ
ਟੁਰੀ ਚਲਾਏਗਾ।

ਪਹਾੜੀ ਚਿਲਾਕੇ ਦਾ ਰਟਨ ਕਰਦਿਆਂ
ਇਕ ਥਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਬਾਲੇ
ਨਾਲੋਂ ਅਗਾਂਹ ਹੋਕੇ ਬੜੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ
ਆਖਿਆ—ਮਰਦਾਨਿਆਂ! ਕੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿਤੇ ਥਕ
ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਿਆਂ
ਮਰਦਾਨੇ ਤੋਂ ਪੁਛਿਆ।

ਮਰਦਾਨਾ—ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਥਕ ਵੀ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ
ਤੁਸਾਂ ਕਿਹੜਾ ਕਿਤੇ ਵਹਿਣਾ ਹੈ। ਉਂਵ ਤੇਰੇ
ਨਾਲ ਹੁਣ ਤੁਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਬਾਲਿਆ ਅਜ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਇਹਦੇ
ਇਕ ਮੋਮਨ ਭਰਾ ਕੋਲੋਂ ਪਾਣੀ ਪਿਆਲਣਾ
ਹੈ।

ਮਰਦਾਨਾ—ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਪਤਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਥਾਂ
ਕਿਤੇ ਵਾਂਡਾ ਠਾਪਾ ਹੀ ਕਰਵਾਓ?

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਬਾਲਿਆ ਹੁਣ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਥਾਂ ਕੁਝ
ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗ
ਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਾਲਾ—ਬਾਬਾ ਜੀ ਏਥੇ ਕੁਝ ਥਾਂ ਪਧਰਾ ਹੈ
ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਗੋਛੇ ਵਿਚ ਨੌਵੇਂ ਕਾਂ ਬਹਿਕੇ ਵਿਚਾਰੇ
ਨੂੰ ਦਮ ਦਵਾ ਲੈ ਤੇ ਨਾਲੇ ਤਿਰਿਓਂ ਪਾਣੀ

ਪਿਲਾ ਲਵੋ ਸੁ। ਚੋਰੇ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿਨਾ ਕੂ
ਔਖਾ ਏ।

ਪੀਰ ਜੀ ਸਲਾਮਾ ਲੋਕਮ-

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਆਖਣ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਇਕ
ਉਂਦੀ ਸਾਰੀ ਠੇਰੀ ਦੀ ਟੀਸੀ ਤੇ ਬੜੀ ਮੁਸ਼-
ਕਲ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਕੇ ਉਥੇ ਇਕ ਕੁਟੀਆ ਵਿਚ
ਬੈਠੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਵਲੋਂ ਬੜਾ
ਮੂੰਹ ਸਵਾਰਕੇ ਆਖਿਆ। ਆ ਭਈ ਬੰਦੇਖੁਦਾ
ਦੇ ਸਲਾਮ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈਂ? ਪੀਰ ਨੇ ਧੀਮੀ
ਜਿਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨੇ ਨਾਲ ਗਲ
ਕੀਤੀ।

ਮਰਦਾਨਾ—ਹਜ਼ਰਤ ਵਲੀ ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਪਿਆਸ
ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦਸ
ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਓ।

ਪੀਰ—ਤੈਨੂੰ ਏਥੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦਸ ਕਿਨ ਪਾਈ
ਹੈ ਓਇ ਬੁਦਿਆ?

ਮਰਦਾਨਾ—ਪੀਰ ਜੀ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਆਏ
ਤਿੰਨ ਵਰਵੇਸ਼ ਹਾਂ ਤੁਸਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਤੇ
ਮੁਟਿਆਂ ਹੀ ਹੋਵੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਇਸ ਜਮਾਨੇ
ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਇਕ ਫਕੀਰ
ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕ ਸਾਧੂ ਹੋਰ
ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਮੈਂ ਮਰਾਸੀ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਖੁਦਾ
ਕਰੀਮ ਦੀਆਂ ਨਾਅਤਾਂ (ਸ਼ਬਦ) ਗਾਇਆ
ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਪੀਰ—ਓ ਕਾਫ਼ਰਾ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ
ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਸਾਧੂ ਨਾਲ
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈਂ। ਜਾਹ ਚਲਾ ਜਾ ਏਥੋਂ ਤੇਰੇ
ਵਰਗੇ ਬੇ ਦੀਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਏਥੇਕੋਈ
ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਤੁਰਦਾ ਹੋ ਏਥੋਂ।

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਬਾਲਿਆ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪੁਛ ਪਾਣੀ
ਪੀਆਇਆ ਹੈ? ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ
ਉਖੜੀਂ ਪੈਰੀਂ ਔਦਿਆਂ ਵੇਖ ਬਾਲੇਨੂੰ ਕਹਿਆ।

ਭਾਈ ਬਾਲਾ—ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ
ਮਿਲ ਪੈਂਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਔਣਾ
ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਵੀ ਨਿੰਮੋਝੂਣਾ
ਹੋਇਆ ਔਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਸੁਣਾ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਪਾਣੀ ਪੀ
ਆਇਆਂ ਹੈਂ?

ਮਰਦਾਨਾ—ਬਾਬਾ ਜੀ ਜੇ ਤੁਸਾਂ ਪਾਣੀ ਪਿਆ-
ਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਓਥੇ ਕਿਓਂ ਘਲਦੇ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ
ਤੁਸਾਂ ਹਾਸੇ ਹੀਣਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਕਿਓਂ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਦਸ ਤਾਂ ਸਹੀ
ਗਲ ਕੀ ਹੋਈ ਹੈ?

ਮਰਦਾਨਾ—ਜਜਮਾਨ ਗਲ ਕੀ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ
ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਅਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ
ਸਿਫਤ ਚੰਗੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ
ਜਾਕੇ ਪਾਣੀ ਮੰਗਿਆ ਤੇ ਉਸਨੇ ਮੇਰਾ ਬਹੁ
ਟਿਕਾਣਾ ਪੁਛਿਆ ਮੈਂ ਜਦ ਉਸ ਨਾਲ
ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਏਥੇ ਔਣ ਦੀ ਗਲ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ
ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਸੁਣਕੇ ਹੀ ਲੋਹੇ ਲਾਖਾ
ਹੋਗਿਆ। ਖਬਰੇ ਕਦੇ ਦਾ ਔਖਾ ਬੈਠਾ ਸੀ
ਉਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਥਾਂ ਮੈਨੂੰ ਭਿੜਕਾਂ ਦਿਤੀਆਂਨੇ।

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਉਹ ਹੈ ਤਾਂ ਬੜਾ
ਬੰਦਗੀ ਵਾਲਾ ਸੀ ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜ ਕਲ
ਉਸ ਨੂੰ ਹੰਕਾਰ ਨ ਹੋਗਿਆ ਹੋਵੇ? ਤੂੰ ਇਕ
ਵਾਰ ਫੇਰ ਜਾ ਤੇ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ
ਪਾਣੀ ਪਿਲੋਣ ਵਾਸਤੇ ਆਖੀਂ ਪਾਣੀ ਉਸਦੇ
ਪਾਸੋਂ ਹੀ ਮਿਲਣਾ ਹੈ।

ਮਰਦਾਨਾ—ਮੈਂ ਕੀ ਆਖਾਂ ਬਾਬਾ। ਤੇਰੀ ਗਲ
ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੋੜੀ ਜਾਂਦੀ-ਪਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਆਸ
ਮੈਨੂੰ ਓਥੋਂ ਵੀ ਕਾਈ ਨਾ।

ਵਲੀ—ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ
ਘੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿਣ ਲਗਾ ਓ ਕਾਫ਼ਰਾਂ
ਦਿਆਂ ਮਰਾਸੀਆ ਤੂੰ ਫਿਰ ਆਗਿਆ ਹੈਂ।

ਮਰਦਾਨਾ—ਪੀਰ ਜੀ ਖੁਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਈਸ਼ਾਨ
ਬਖਸ਼ੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਕੀਤਾ ਹਈ।
ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਸਾਹਮਣੇ ਚਬਰੇ ਵਿਚੋਂ
ਦੋ ਘੁਟ ਪਾਣੀ ਪੀ ਲੈਣ ਦੇ, ਮੈਂ ਬੜਾ ਔਖਾ
ਹੋਕੇ ਏਥੇ ਅਪੜਿਆ ਹਾਂ।

ਵਲੀ—ਕੜਕ ਕੇ ਓ ਬੇਵਕੂਫਾ ਚਲਾ ਜਾਹ ਏਥੋਂ
ਤੇਰੇ ਵਰਗਿਆਂ ਬੇ ਦੀਨਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਪਾਣੀ
ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਏਥੇ ਤੂੰ ਆਇਆ ਕੀ ਕਰਨ
ਹੈਂ। ਕੀ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹੁਣ ਪਾਣੀ
ਪਿਆਲ ਦਿਆਂਗਾ। ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਖੈਰ ਲੋੜੀਂਦੀ
ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾ ਮੇਰੀਆਂ ਅਖਾਂ ਤੋਂ। ਮਰ-
ਦਾਨਾਂ ਠਠਬਰ ਕੇ ਫਿਰ ਪਿਛਾਹ ਨੂੰ ਪਰਤ
ਪਿਆ।

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਮਰਦਾਨਿਆ ਸੁਣਾ ਗਲ ਵਲੀ ਦੀ
ਮਰਦਾਨਾ—(ਘਪਿਆਕੇ) ਬਾਬਾ ਇਸ ਜਿੰਦਗੀ
ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਮੌਤ ਭੀ ਖਰੀ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ ਮੌਜ
ਮੇਲਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਜਾਨਤੋਂ ਬਣੀ
ਹੈ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਮੈਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਹਲੀਮੀ
ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ! ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਉਹ
ਹੋਰ ਕੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਮਰਦਾਨਾ ਗਰਜ ਮੰਦ ਨੂੰ ਗਰਜ ਪੂਰੀ
ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੌੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਇਕ ਵਾਰ ਹੋਰ ਜਾਹ। ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਲਈਂ ਤੈਨੂੰ
ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਣੀ ਪਿਆਲੇਗਾ।

ਮਰਦਾਨਾ—ਬਾਬਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਤਾਂ ਅਗੇ
ਉਸਨੂੰ ਵਟ ਚੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਚੰਗਾ
ਬਾਬਾ ਖਵਰੇ ਦੇਸੇਤਰਾਂ ਹੀ ਜਾਇਆ ਔਦਿਆਂ
ਕਿਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਤੇ ਕੰਮ ਮੁਕ ਜਾਵੇ।
ਪੀਰ ਜੀ! ਪੀਰ ਜੀ!! ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ ਨੇ
ਫਿਰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਵਾਸਤੇ ਰਬ ਦੇ ਦੋ ਘੁਟ

ਮਰਦਾਨਾ—ਪੀਰ ਜੀ ਮਲਾਮ ਏਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ
ਦੂਸਰੀ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਜਾ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਨੂੰ
ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ।

ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਹ। ਕੁਝ ਮੇਰੇ
ਹਾਲ ਤੇ ਤਰਸ ਕਰ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਤੀਸਰੀ
ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਜਾਕੇ ਬੜਿਆਂ ਔਖਿਆ ਹੋਕੇ
ਆਖਿਆ।

ਵਲੀ—ਤੈਨੂੰ ਅਗੇ ਦੇ ਵਾਰੀ ਮੋੜਿਆ ਹੈ ਤੂੰ ਫਿਰ
ਘੜੀ ਮੁੜੀ ਆਕੇ ਮੈਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇਰੀ
ਮਰਜ਼ੀ ਕੀ ਹੈ ਚੇਤੇ ਰਖ ਜੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤਾ ਤੰਗ
ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਧਕਾ ਮਾਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਸੁਟ
ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਮਰਦਾਨਾ—ਵਲੀ ਅਲਾਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰੀ
ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ
ਸੀ ਉਹ ਤੈਨੂੰ ਹੁਣ ਪਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪਿਆ ਦਵੇ।
ਪੀਰਾ ਮੈਨੂੰ ਅਪਣੀ ਤੇਰੇ ਦਾ ਉਤਨਾ ਪਿਆਲ
ਨਹੀਂ ਜਿਤਨਾ ਤੇਰਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਪਾਣੀ ਦਾ।
ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੀ ਬੜਾ ਵਲੀ ਅਲਾਹ ਹੈ।
ਉਸਨੇ ਅਜ ਤਕ ਕਿਸੇ ਦਾ ਤਕਬਰ ਰਹਿਣ

ਮਰਦਾਨੇ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਵਲੀ
ਦੀ ਖੁਦੀ ਵਾਲੀ ਅਜ ਉਹੋ ਹੋਰ ਤੇਲ ਪਾ
ਦਿਤਾ। ਤੇ ਲਾਲ ਪੀਲਾ ਹੋਕੇ ਆਖਨ ਲਗਾ
ਵਲੀ—ਜੇ ਉਹ ਤੇਰਾ ਪੀਰ ਏਨੀ ਤਾਕਤ ਦਾ
ਮਾਲਕ ਹੈ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਓਥੇ ਹੀ ਕਿਉਂ
ਨਹੀਂ ਪਿਆਲ ਦੇਂਦਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੀ ਲੈਣ
ਘਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੀਰ ਹੀ ਕਾਹਦਾ ਜੀਹਦਾ
ਮਰੀਦ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਤਿਆਇਆ ਮਰ ਜਾਏ।

ਦੂਰ ਹੋ ਜਾ ਮੇਰੀਆਂ ਅਖਾਂ ਤੋਂ। ਜਾ
ਅਪਣੇ ਪੀਰ ਨੂੰ ਆਖ ਮੈਨਹੀ ਪਾਣੀ ਦਿੰਦਾ।

ਹੈਂ! ਚਲਮੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਕਿਥੇ ਜਿਆ ਵਲੀ
ਕਧਾਰੀ ਅਪਣੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਰੇ ਚਲਮੇ ਨੂੰ ਖਾਲੀ
ਹੋਇਆ ਵੇਖਕੇ ਬੋਲਿਆ। ਸਚੀ ਮੁਚੀ ਉਸ
ਮਰਾਸੀ ਦੀ ਗਲ ਸਚੀ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਹ

ਸੱਚਕੇ ਅਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਇਕ ਬੁੱਤ ਵਡੇ
ਪਥਰ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਸੇ ਧਕੇਲ ਦਿਤਾ ਜਿਥੇ ਰੁੱਖ
ਜੀ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਚਲਮੇ ਦਾ ਵਹਦਾ
ਪਾਣੀ ਪਿਆਲ ਰਹੇ ਸਨ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੈਂ ਮਰ ਗਿਆ। ਔਹ ਵੱਖ
ਉਪਰੋਂ ਪਹਾੜ ਉਲਟਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮਰਦਾਨੇ
ਨੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਘੁਟ ਲਘੋਦਿਆ ਹੋਇਆ ਤੁਬਕ
ਕੇ ਆਖਿਆ।

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੂੰ ਪਿਆਨ ਨਾਲ
ਪੀ ਤੇ ਕਪੜੇ ਲਾਹ ਕੇ ਨਾ ਤੇ ਬਕੇਵਾਂ ਲਾਹ
ਮੇਰੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਤੇਰੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਪਹਾੜ ਨਹੀਂ
ਆ ਡਿਗਦਾ। ਏਨਾਂ ਆਖਕੇ ਸਜੇ ਹਥ ਨਾਲ
ਰਿੜਦੇ ਆਰਹੇ ਪਥਰ ਨੂੰ ਇੰਢ ਖਲਾਰ ਲਿਆ
ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਪਹਾੜ ਦੀ ਠੇਰੀ ਦੀ ਟਕਰ
ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤਾਹੀ ਦੇ ਖਬਰ ਬੋੜੇ ਚਿਰ ਬਾਦ ਵਲੀ
ਕੰਧਾਰੀ ਨੰਗੀ ਪੈਰੀਂ ਖੁਲੇ ਵਾਲੀਂ ਆਗਇਆ
ਤੇ ਹਥ ਜੋੜ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਸਲਾਮਾ ਲੇਕੀ ਕਰ ਕੇ
ਉਚੀ ਉਚੀ ਕਹਿਣ ਲਗਾ।

ਫਕਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮੈਂ ਬੜਾ ਗੁਨਾਹੀ ਹਾਂ
ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਫੀ ਬਖਸ਼ ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਮੂੰਹ
ਲੈ ਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਵਾਂ ਫਕੀਰ ਸਾਂਈ ਦੇ ਮੇਰੀ
ਤਕਸੀਰ ਮੈਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ।

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ! ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਕਿਤਨੇ
ਦੂਰੋਂ ਤੇਰੇ ਦੀਵ ਲਈ ਆਏ ਹਾਂ। ਤੈਨੂੰ ਖੁਦਾ
ਚਿਤ ਆਵੇ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਇਤਨਾ ਸਖਤ ਨਹੀਂ
ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਵਲੀ ਨੂੰ ਕੋਲ ਸਦਕੇ ਬਹਾਲਿਆ ਤੇ
ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆ ਰਬਾਬ
ਵਜਾ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ
ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪਥਰ
ਵਿਚ ਪੰਜੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਕੇ ਉਥੋਂ ਅਗੇ ਨੂੰ
ਰਮਦੇ ਰਹੇ।

